

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Ч. 10

Жовтень

1951

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК VIII. ЖОВТЕНЬ, 1951 Ч. 10

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу:
866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодинокі число 25 центів.

Рукописи просимо присилати чітко переписані на одній сторінці паперу. Редакція застерігає собі право скорочувати рукописи. Надісланих рукописів редакція не звертає.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ

1. 2" × 1 кол. 2.00	4. 2" × 2 кол. 4.50
2. 3" × 1 кол. 3.00	5. 3" × 2 кол. 6.00
3. 4" × 1 кол. 4.50	6. 4" × 2 кол. 8.00
7. 3" × 3 кол. 10.00	

При річних оголошеннях даємо 20% знижки.
Замовляючи, подати тут зазначене число.**OUR LIFE**

VOL. VIII. OCTOBER, 1951 No. 10

Edited by Editorial Board

Monthly publication of the Ukrainian National
Women's League of America, Inc.

866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year
— \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada
\$2.50 per year, half year \$1.50. Single copy 25c.Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.**ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"****АВСТРАЛІЯ:**I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe N.S.W.**АНГЛІЯ:**I. Witoshynsky
28, Bolton Drive
Eccleshill
Bradford**АРГЕНТИНА:**Союз Українок
24 de Noviembre 438
Buenos Aires**З М І С Т**

О. Кисілевська: Наша велика відповідальність	1	Н. Костецька: Недоживлення дітей	14
Л. Храплива: Вишивка	2	Орися: Наша приятелька	14
О. Дучимінська: Те, що знаю й памятаю про Наталію Кобринську	3	Вишивана доріжка	15
С. Стечишин: Про українське поселення в Канаді	4	Що варити й пекти	16
Іменини в садку	5	United States and National Independence	17
Пригадаймо собі	6	A. Strykowski: Outline of Ukr. Embroidery	18
Л. Б.: Від скрипки до скрипки	7	Ukrainian Dishes	18
О. Драгоманова: Пригода	8	О. Кисілевська: Українським піонеркам Канади	19
Відійшла учасниця визвольних змагань	10	О. Трофимовська: До ідейних основ жіночої організації	19
Вуйко Квак: Доктор Шпак	11	М. Зибачинська: За самостійну організацію	20
О. Іваненко: Білочка-мандрівничка	12	Вісті з Централі	21
Олена: Влаштуємо мешкання	12	При громадській роботі	22
		А. Рублева: Десять літ тому	23

На обгортці світлина прапора Союзу Українок Америки

Олена Кисілевська

Наша велика відповідальність

Мабуть ніколи досі родина, а в ній жінка-мати не мала таких важливих і важких завдань як сьогодні. Бо теж ніколи досі суспільність не була так затривожена моральним станом молодого покоління, як у цих непевних часах. Нещодавно припадково відкрите в Америці масове затроювання малолітньої молоді а то й шкільних дітей наркотиками, затривожило широкі круги батьків, так як у свій час вразило відкриття морального зіпсуття серед середньошкільної молоді навіть 10—12 літніх дівчаток. Майже щоденні поліційні і судові звідомлення про молодечі а то й дитячі злодійські й грабівничі шайки проймають тривогою не тільки тих, що самі мають діти, але всю суспільність, усе громадянство.

Подібний стан моралі серед малолітніх існує також в Європі. Вістки про наркоманію й злочини подають і газети в Німеччині, доходять подібні вісті з Франції й інших країн. Вслід за таким моральним станом нелітніх іде теж підірвання фізичного здоров'я серед дітей і молоді. Шириться досі незнана в такому числі нервовість й умовні недуги серед дітей, чого доказом переповнені дитячі й молодечі шпитали для нервово й умовно хворих. Поборові військові комісії стверджують, що одна третина американської молоді нездібна до військової служби. Ще все стверджено дослідками лікарів, психіатрів, соціологів, виховників і т. д. Стверджено теж, що це зіпсуття не обіймає тільки найнижчих верств суспільства, дитей-безбаченків, сиріт. Навпаки власне багато знищеної морально й фізично молоді походить із середніх і вищих верств, які були б встані дати своїм дітям якнайкраще виховання і опіку.

Ці факти примушують глибоко застановитися над тим,

нечуваним досі явищем й шукати рятунку на нього.

Причин, як стверджено, є чимало. В першу чергу деморалізуючий, притуплюючий шляхотні почування вплив недавньої світової війни, повної жахити, незнаних досі в історії людства. Сильно поширений деморалізуючий вплив большевизму, який просякає у всі верстви людського життя, навіть у шкільництво. Вслід за тим недоцінювання великого виховного впливу релігії, ушляхотнюючого людську душу християнства. Деморалізуюча лектура молоді — кримінальні романи, та відвідування фільмів кримінального змісту, що як самі малолітні злочинці стверджують, є найкращою школою злочину. Але чи не найбільшу роль грає тут, побіч знехтування виховного впливу релігії, також розбиття правдивого родинного життя, поширення розводів. Факт, що найбільший відсоток злочинної, збавленої молоді, походить із розведених родин. Причиною занедбання виховання дітей є теж праця матері поза домом і недбання про моральну опіку над дитиною. В теперішніх умовах і при такому темпі життя немає місця на розвій родинних почувань і внаслідок того дитина, як тільки трохи підросте, вилітає з дому як пташка з гнізда й живе своїм життям, неведена батьками.

Тепер, коли грізна дійсність виходить на яв, виховники й батьки дрижать за майбутнє дальших поколінь, звертають свої очі на церкву й на велику нічим незаступну роль, яку мусять відограти родина, а зокрема мати, що розуміє своє велике післанництво. Власне на матір, яка має найсильніший вплив на формування душі й характеру дитини, на матір, яка через материнську любов потрапить робити чуда. Власне

мати покликана до того, щоб, зрозумівши що грозить її дитині, напружила всі свої сили, поглибила своє знання, використала всі можливості й способи до цього, щоб охоронити від нещастя свою дитину.

Не забуваймо теж, що українська мати попри всі інші обовязки має ще святе велике завдання охоронити свою дитину не тільки від деморалізації. Вона мусять защепити в душу своєї дитини любов і пошану до своєї церкви, до свого народу. Мусять освідомити свою дитину про те, що тепер діється в Україні, за що і з ким бореться український нарід. Власне пізнання тих великих правд і пробудження любови й зацікавлення до них, пізнання культури й традицій українського дому, релігійне традиційне українське виховання буде найбільшим заборолом не тільки від винародовлення але й від зіпсуття, яке грозить її дитині.

В тому великому й важкому, але шляхотному завданні мусять українській жінці допомогти в першу чергу її жіноча організація. Ще ніколи не мала вона таких поважних завдань, як у сьогоднішніх, важливих часах. Подбати про відповідну лектуру для матерей, зробити для матерей і батьків відповідні курси про їх обовязки й засади морального й фізичного виховання дітей. Подбати про дитячі садки, які дали б найкращу опіку дитині, якщо мати була б справді змушена прийняти позадомову працю. Подбати про спільні наради над вихованням дітей, познайомитися із дослідами спеціалістів у тій ділянці, подбати про гарно випосажені й зразково ведені Рідні Школи. Жіночі організації повинні подбати й про те, щоб не дати пропасти, відчужитися від української громади й української церкви й тим оди-

(Докінчення на ст. 24)

За горою дуби червоніють,
Золотавіють осінню клени,
Срібне вістря розписує мрії
По розкинутій білій пелені.

В и ш и в к а

Сине небо на бризги розбилось
Об рвучкі Черемошеві води,
Що гуцулчине серце любило,
Зачарована голка виводить.

Розійшлися верхом всезелені,
Предковічні шумливі смереки,
Вишиває на білій пелені,
Що осталося в мрях далеко...

Оксана Дучимінська

Те що знаю й пам'ятаю про Наталію Кобринську

I.

Сім літ мого дитинства я виросла вблизи Н. Кобринської, буваючи в неї дуже часто, іноді щодня, разом із моєю мамою та жила в її домі двічі по декілька місяців.

Учителюючи недалеко Болева, мати запізналась із нею ще перед моїм народженням, а потім була щораз частіше в неї. Спершу як приклонниця, потім як добра знайома, вкінці як молода приятелька, якій Кобринська довіряла більшість своїх думок і плянів. Для полагодження всякої писанини, включно з диктатами творів і листів вона мала спеціальну секретарку, жидівочку Рифцю. Хоча нею була дуже вдоволена, було ще багато листів і справ, які міг полагоджувати тільки хтось ближчий. Саме ці справи Кобринська довірила моїй мамі. Це було тлом, на якому між ними двома різними жінками вивязалася своєрідна близькість і рідність. Коли відвідини в Кобринської стали щораз довші й частіші, мама рішила брати й мене туди з собою. Мені було около трьох літ, а мама, знаючи що товариство дітей її втомляло й непокоїло, мене спеціально до цього підготувала. Наприклад — знаючи, що Кобринська помімо своїх 60 літ не допускала думки про старіння й почувала себе молодо, а також не була наставлена до ролі бабуні, мати повчила мене, що "ідемо до тети". Але я, оглянувши старшу паню в чорному, рішуче заявила, що тета не може бути така стара, що це напевне ба-

буся. "Дитина має рацію", — сказала Кобринська зрезигновано до мами й погодилася бути моєю бабусею, хоч я ніколи не чула, щоб якась інша дитина її так кликала. Їй — людині ширших зацікавлень та незаспокоєних ще амбіцій перехід у цю стадію життя здавався зловішим.

Було загально відомо, що Кобринська дітей не любить. Але це не було зовсім вірно. В неї було тільки дещо інше відношення до них. У ньому не було ні сліду цієї солодкавості, з якою звикли говорити дорослі до чужих дітей. З дітьми вона говорила поважно, як із дорослими, вимагала від них скупчення й уваги. Звичайно ставила якісь питання ясно й конкретно та вимагала такої ж відповіді, над якою призадумувалась. Дитину, як і кожну людину вона приймала як індивідуальність та старалася пізнати оте суттєве я кожної істоти. Мені це дуже подобалося в відношенні до мене; дуже була рада, коли вона мені, восьмилітній, подарувала книжечку своїх новел. Це були ті, найменше цінені критикою нариси з фантастичного світу народніх казок. Вони мені дуже подобались і видались крашчими від других, подібних казок. Книжку цю я довго берегла.

Багато годин у тих часах я провела, граючись самітно у її домі, в городі, на подвірі. Хата була досить велика, звичайна, будована "під кутом" Одне крило все винаймалося, одначе без права вступу на подвір'я.

Вуличка, при якій хата стояла, була вузька, тиха, зелена, ніби десь на присілку, а не в безпосередній близькості нового центру місточка, де містилися головні установи та кудюю проходив шлях до залізниці й торговиці з копалень солі, що були ще далі за містом.

За хатою був великий, мало управлений г'оррод, що робив на мене непривітливе враження. Навіть квіти, різні відміни примуль, що росли на кількох, досить занедбаних грядках, здавалися сумні. Ніхто ніколи не бував у цьому городі. Перед хатою було велике, чисте подвір'я, з необхідними господарськими комірками. Висока береза коло входу до хати була одинокою її прикрасою.

Кілька кімнат, які Кобринська залишила собі, були властиво незамешкалі, бо вона вживала тільки одну, невелику, коло кухні. В ній спала, їла, працювала та приймала гостей. Всі кімнати були якісь темні, незатишні, непривітливі. Надмір меблів, портретів, картин, дорогих тканин і памяток, привезених із чужих країн, не тільки відбирали кімнатам затишність, але лишали враження якогось омертвіння, ніби походили з якоїсь дуже далекої доби. Замовклий фортепіан, на якому колись, у коротких днях їх молодого щастя, грав прекрасно її чоловік — стояв німо як болісний спомин.

В часах, коли я пам'ятаю Н. Кобринську, їй було поміж 60 а 70 роком життя. Це була струнка, висока, ще не зовсім

посивіла брунетка з різким, расовим профілем, жовтавими білками великих, характеристичних очей. Не було в неї вже тієї аристократичної чепурності, як на знімках із молодих літ, але все ще віяв від неї якийсь чар достоїнства, який і тепер, як і колись, полонив серця. Вона очевидно, була вже недужа, хоч я ніколи не пам'ятаю, щоб вона лежала або лікувалась. Вираз очей був назагал нездоровий і неспокійний аж болісний. На тонких довгих руках жила були набряклі, пальці тремтіли. З дому виходила все тільки з паличкою в руках — мабуть із konieczности. Скаржилася, що пишучи, пропускає букви та слова, а часами забуває думку в половині. Всі дрібні життєві труднощі брала до уваги песимістично і це в неї скріплювалось та дуже затроїло їй останні літа.

Безперечно, що життя в глуші, серед прихильного їй, але за дрібного для неї оточення, мусіло бути для неї тяжке. Нічого, окрім дому не в'язало її з провінціоанальним Болеховом. Цілим своїм я вона жила в широкому світі та мала ще досить сили й охоти для контакту з ним. Незрозуміло, чому вона не переїхала до Львова, де мала би багато більше можливостей проявити та задоволити себе.

Дуже можливо, що це була зайва боязливність чи вистачить їй засобів до життя. Це в неї дуже сильно проявлялося, а з часом це прямо перейшло в манію. Не було одначе для цього підстав, бо вона була відносно добре забезпечена. Окрім дому в Болехові мала ще другий у Снятині здається та 30 моргів доброго поля, яке винаймала. Мала якусь готівку в банку та мабуть і в хаті й дещо дорогоцінної біжутерії. (В неї був прекрасний комплет із аметистів, якого колись носила до золото-жовтої, ампірної атласної сукні на двірському балі у Відні. По її смерті я бачила його в сестринки Орісі). Здається теж, що наскільки вона в духовому розумінні була зріла й самостійна, настільки в буденному непорядна. Батько, а короткий час і її чоловік, старалися відтяжити її від клопотів бу-

денщини, а коли вона залишилась сама, намагалась радити собі перебільшеною ошадністю. У справах матеріальних вона нікому не довіряла й була дуже скрита.

Можливо, що їй так важко було виїхати з Болехова, бо там була могила її найдорожчого приятеля — батька, що любив її за людські вартості та дав їй змогу рости й розвиватися як людині. Цей контакт із ним власне й ніколи не урвався. Осиротівши остаточно, по його смерті, вона зацікавилася модним тоді спиритизмом і вірила, що це дасть їй змогу підтримати далі зв'язок із померлим.

Треба признати, що це не перейшло в неї в дивацтво, як у той час нераз із людьми бувало. Пригадую, як під настрої оповідала, що до цього засобу звертається дуже рідко, тільки в часи виняткових труднощів або пригноблення. Сідала тоді непорушно в темній кімнаті з олівецем у руках й піддавалась спеціальному настроєві, в якому старалася відірватися від дійсности та зблизитися душевно до батька. Вона поволі починала відчувати його заспокійливу близькість, яка скріпляла її на довгий час. Часами бувало, що несвідомо для неї, рука її написала декілька коротких слів відповіді.

II.

В тих часах, коли я пам'ятаю Кобринську, життя її було не легке. Вона була хвора, осамітнена як людина, безнастанно заклопотана матеріальними справами. Боялася старости, яка неможливо зближалася, недуги і смерті. Розчарувалась у багатьох людях, стралила надію на сповнення своїх плянів. Потребуючи душевного простору, жила в глуші, в понурій, ніби омертвілій хаті, що згадувала кращі, але безповоротно минулі часи.

Але якраз на тлі цього всього тим яркіше зарисовувалась її непересічна духовість, яка ніби розсвітлювала собою важку дійсність. Як тільки починала говорити про щось неособисте, ставала ніби другою людиною, живою, палкою, цікавою. На кожну тему вона мала так бага-

то сказати а все цікаве, дотепне, збагачене безліччю цитатів із прочитаного, послуханого та передуманого в багатому житті. А все це так природно, без пози й патосу, екзальтації. Досі пам'ятаю її з тією дотепною півусмішкою, із якою підхоплювала все гумористичне та зерна здорової мудрости протостолюддя. Тонкий обсерваційний змісл надавав спеціальної вартості її міркуванням.

Її зацікавлення були дуже широкі: мистецькі, суспільні, загально-національні та загально-людські. Вона була в контакті з усіми майже визначнішими в той час українцями, а теж і чужинцями, з якими познайомилась безпосередно ще в молодості або пізніше, листуванням. Оце широке, цікаве листування творило окрему ділянку в її житті. Здається, що тодішні визначні люди засягали часто її думки й поради при рішеннях чи починах.

У її хаті ніколи не бракло відвідувачів, часто навіть зовсім здалека. Не були це звичайні „гості“ й Кобринська витала їх теж без тієї перебільшеної гостинности, як це було тоді у звичаю. Те, чого ті гості шукали, була насолода розмови з господинею. Ці відвідини були такі різноманітні, часті й цікаві, що здавалося ніби Болехів, це не глухе містечко десь на бічній підгірській лінії, а вузлова станція поміж Києвом, Віднем, Краковом і Львовом — духовими осередками тодішнього українського життя.

Була одначе людина в найближчому оточенні Кобринської, яка все проявляла непривітливність і критичність щодо особи Кобринської — це була її служниця Габриса. Стара, воркітлива жінка на кожному кроці, систематично й завзято отруювала Кобринській життя. Кобринська на диво стоїчно зносила ці прикрощі та з дотепом підхоплювала всю гумористичність примітивізму Габрисі. Між ними був такий яркий контраст, як поміж Дон-Кіхотом і Санчо Панзою, тільки що в Габрисі не було ні сліду відданости, ані навіть здібности оцінити на правду демократичне відношення пані.

(Продовження буде)

Про українське поселення в Канаді

Велика жажда на землю, винесена з рідного краю, спрямувала українських поселенців до степових провінцій Манітоби, Саскачевану й Альберти, де були величезні простори доброї, врожайної землі й ліса нагноєного віками листям. Фарму (гомстед) можна було набути за десять долярів з тією вимогою, що власник має на ній розгосподаритися. Звичайно односельчане забирали “гомстеди” близько себе і ще стягали своїх і знайомих зі свого або сусіднього села. В Канаді нині маємо густо заселені околиці односельчанами або з близьких сіл Борщівщини, Городенщини, Сокальщини, Теробовельщини, Косівщини та інших повітів і містечок з Галичини. Буковинці і придніпрянці теж творили свої округи. В Канаді можна дуже часто здибати місцеві назви містечка, пошти, школи або околиці як Косів, Коломия, Стрий, Городенка, Борщів, Тернопіль, Сокаль, Збараж, і тп. Канадійські шовіністи навіть затривожилися таким масовим скупченням чужих Канаді європейців, добачуючи в тім можливість витворення неприступних баз із чужою мовою і культурою, до яких асиміляція не зможе дібратися. Та вже було запізно. З кожним роком українські поселення зростали. І саме те скупчення вийшло на велике добро українців у Канаді. Поселенці себе розуміли, взаїмно собі помагали, піддержували на душі, дружили своїх дітей зі своїми і зберігали усі форми свого життя за народніми звичаями.

Тяжко жилося першим піонерам на початках. Не було потрібних харчів, ані господарських конечностей, ані залізниць, тільки чорна земля і ліс, які вимагали мозольної праці. Уся родина, чоловік, жінка і діти, спорядивши собі яму на мешкання, побудувавши глиняну піч на дворі, корчували ліси, рискалями копали землю на город і поле. Живилися чим хто міг, картоплею, як мали, хлібом із дешевої гірковатої муки і деякою дичиною, як удалося зло-

вити. Весною діти вишукували гнізда диких качок і визбирували яйця. Взимку чоловік лишав родину і мандрував десятки а то й сотні миль пущею до великого міста, щоб придбати кілька долярів на воли, плуг та інші господарські потреби. Весною вертався снігами й болотами до свого дому. А коли потрапив на добру працю, то лишався довше. Тоді господарство з примітивними засобами спадало виключно на жінку й діти. Жінка не знала, що таке відпочинок. Діти родилися і хворіли. Лікарської опіки не було.

В тодішніх обставинах не могло бути й мови про якусь культурну й освітню діяльність. Світогляд поселенців зосереджувався на життєвих конечностях — хата, поле і хліб. Шкіл не було. Вийжджаючи в світ деякі імігранти навіть не вміли читати і писати. Мало хто знав, з якого народу походять і називали себе русинами, галичанками, австріяками. Слово “українець” було мало знаєне, або й зовсім незнаєне. Англіїці дивилися на тих перших поселенців з погордою. Самі назви “рутени або галішени” означували якусь низьку породу людей в очах англійців. Молодь соромилася свого походження. Сьогодні тяжко зрозуміти, які душевні муки переживали перші поселенці. Канада була цілком чужою для українця — мовою, звичаями і світоглядом. Та велика відвага і працьовитість гартували життя. “Така вже Воля Божа, що буде то буде”, потішали себе піоніри.

Українці винесли з рідного краю господарську традицію, глибоку релігійність, привязання до свого побуту і звичаїв і на тім розбудовували своє життя в Канаді. Господарська культура і будівництво з рідного села знайшли своє примінення в Канаді. Українські колонії цілком відрізнялися від інших своїми будівлями. Старокраєва хата з двома кімнатами, сіньми і ганком, поліплена внутрі й назовні глиною, вибілена вапном,

обведена довкруги призьбою, дах покритий муравою або сніпками, нагадувала рідне село. Так було скрізь по українських господарствах. Засадничої різниці між хатами не було, хіба тільки у малих дрібницях, що вказували, хто з якого повіту походить.

Обстановка в хаті старокраєва — великий стіл, лавки довкруги, намисник, ліжко з периною і горою подушок, на стінах образи святих, затикані зіллям. Тільки модерна залізана піч в кутку відрізнявала канадійську хату. Бували хати, що мали збудовану глиняну піч у кутку, подібно як на селі. Та здебільшого таку піч ставили надворі, де пекли тижнево великі бохонці хліба. Деяку посуду як макітра, нецки, горщики та інше привезено до Канади. Інші господарські речі як ступа, жорна спорудили вже в Канаді. На дворі скрізь була криниця з журавлем.

Селянська ноша в якій приїхали поселенці до Канади довго не видержала. В Канаді така ноша не відповідала і неї соромилися. Молодше покоління і чоловіки ще на початках перебрали міську ношу. Тільки старші жінки вперто зберігали стрій рідного села, замінюючи з практичності вишивану сорочку на домашнє блюзку. Ще й сьогодні можна бачити в українських околицях старших жінок убраних у широкі спідниці, запаски і старокраєві шалянові хустки. Дещо з того привезено ще з рідного краю. Між буковинками більше ніж між галичанками зберігся народній стрій. Мабуть буковинці більш консервативні й дбайливі до свого, бо вже в Канаді буковинки залюбки вишивали сорочки собі й дітям. Ще сьогодні бабусі вбирають повний народній стрій включно з “киптарем” і завоює на голову до церкви в неділю і свята. В негодних домах між галичанами збереглися повні народні строї, але бабусі не хочуть з ними прощатися і тримають у пошанівку на смерть. За ніякі гроші їх не відпустять.

Іменини у Садку

Дитячий садок комітету „Мати й Дитина” існує в Філадельфії вже від лютого ц. р. Оснований у переходовому захисті для вдів, перенісся після закриття захисту на самостійне мешкання при 1735 Н. 7-ма вулиця. Тут гуртує він 10-15 дітей довокलिшніх українців. Міститься в окремому будиночку з подвір'ям, де діти проводять майже весь день на вільному воздусі. Виховницею садку є довголітня вчителька Віра Шпаківська, а завідує садком лікарка д-р Олена Одріна. Господинею є старенька мати п. Шпаківської, яку діти кличуть „бабусею” Садок є самостійним почином цих трьох жінок під наглядом комітету „Мати й Дитина”. Завдяки відданій праці їх, гурток дітей зростає й розвивається у рідній атмосфері. Подаємо нижче образочок з життя садочки.

У дитячому садку Комітету „Мати й Дитина” у Філадельфії є звичай відмічати іменини чи уродини кожної дитини.

З „легкої руки” Шурика Зінченка, що в день його трьохріччя пішли до нього додому (він у той день не був у садочку, бо тато не мав праці), всі десять дітей, разом із виховницею, привітали його й кожний поніс дарунок — гарно зроблений пакунок із цукорками чи чеколядками, а інші з помаранчами, чи яблучками, чи грушками, а пані з колірними кредками і зшитком до малювання (всі па-

Дітки засіли до підвечірку. Посередині виховниця п. В. Шпаківська

куночки виготовляли в садку й за рахунок його) — відбулося вже кілька таких свят у самому садочку. В такий день „білочка приносить нам” особливо смашний обід, а по обіді виховниця оголошує дітям, що сьогодні Олег, чи Вітя чи Леся має 3 чи 5 років, вітає його сама, бажає бути великим, чемним, розумним і справжнім українцем чи українкою й дарує цукорки й якесь „приладдя до роботи”, а пані доктор (завідувачка садка) теж вітає й дарує „коштовнішу” річ. За тим вітають усі діти, а іменник частує всіх цукорками.

Та найпишніше свято було в

Юри Я., що мешкає у тому ж будинку, де й садочок.

Секрету до обіду не вдалося втримати! Прокинувся Юра, а на столику біля ліжка у нього стереоскоп — апарат, що через нього можна бачити чудесні колірні картинки (вірніше фігурки) — дарунок від мами. Ясно, що він приніс це до садочку і сказав, чому він це одержав.

Блискавично виструнчилися на подвір'ї садку 12 стільців, а на них дуже чемно сіли всі дітки і з захопленням переглянули „Червону шапочку”, „Дівчинку у трьох ведмедів”, а ще три фільми лишили з жалем „на потім” — пані казала їм, що нараз забагато, очі заболять. Шкода було дітям, а пані шкода, що такі чудові образки — не українські. Якиби добре було мати такі фільми-ілюстрації до наших казок!

Та сумувати довго не довелося: не встигла пані відповісти на питання дівчаток, звісно висловлене пошепки: „Чому ми не вітаємо Юри?” — „Будемо вітати за обідом!”

Пакунок для Юри з Канади від приятелів мами!

Надзвичайною цікавістю горять всі оченята, поки розв'язують пакунок і одностайний викрик захоплення: „Залізниця! Паротяг! Вагони! А ось рейки! Й ключик! Рухається!”

Враз стільці стали колом, на них дітки з головками, витягнутими до підлоги, а там рейки колом, по них бігає паротяг, а з комина летять „справ-

ПРО УКРАЇНСЬКЕ ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

(Продовження зі Сторони 4-ої)

Між буковинцями ще сьогодні збереглося ткацтво і старші жінки тчуть килими, торбини, налавники і подібне з домопряденої і крашеної вовни.

Селянство все було великим консерватором своїх прадідівських звичаїв. В Канаді українські поселенці задержували свої традиції з великою пошаною, бо це було щось близького їх душі. Рокові свята, празники, весілля, хрестини і похорони відбувалися за народним звичаєм.

Тепер наше становище в Канаді зовсім інакше. Українські господарства поступові і наскрізь взірцеві. У торгівлі і промислі українці не лишаються позаду. Українська молодь має пересічно середню освіту,

а сотні осіб із університетськими дипломами вибилися на самостійні професії або наукові степені. У політичній ділянці українці мають своїх послів і спікера. У ділянці духовій і культурно-освітній українці в Канаді теж мають що показати — пишні храми, численні парохії, виховні інститути і зразково ведені світські організації.

Шістьдесят літ ділить нас від тієї хвилини, коли перший українець станув на канадійській землі. Це був нікому невідомий „галішен”, яким погорджували. А сьогодні вітає його ювілей прем'єр Канади, модель його першої хати включили в музей Канади на Елк Айленд а виставку творів народного мистецтва показали в Державній Галерії в Оттаві.

жні“ жаринки, а везе він за собою аж три вагони. Як гарно!

За кілька хвилин знову перешкода! „Діти годі!“ Ставайте, як завжди (за ростом)—мити руки. Юра, віднеси все до хати!“

Урочиста тиша за обідом. Все дуже смакує. Після солодкого, чеколядового будиню: „Дітки, не вставайте зза столу — я зараз прийду!“ Пані виходить і повертається з пакуночком, перевязаним гарною стяжкою, а пані доктор теж із пакуночком. У Юри радісний вогник в очах, він злегка червоніє.

„Будь здоровий! Рости великий! Добре вчися — ти ж уже школяр! А головне — слухай маму!“ А пані, подаючи пакуночок: „Це тобі, щоб любив і шанував українську мову, щоби вчився і працював для України“. Вітає й бабуся й бажає дожити до таких років, як вона й скоро поїхати на Україну.

А діти: „І ми вітаємо тебе!“ Шурик: „А що ти маєш?“ Розпаковує — українська книжка, приладдя: пілочка, молоточок, трикутник, лінійка з поділками й буравчик — все дуже гарно укладене. Дуже радий. Ще й цукорки! Частує всіх і всі вдоволені йдуть спати.

А на підвечірок — несподіванка! Сказали сідати на свої місця за столом, а там нічого немає. Чому Юра не сідає?

А він виносить із кухні і ставить перед кожним тарілочку з тортом і чеколядками. „Прощу! Це моя мама купила й сказала почастувати вас, а це пані доктор і бабуся зварили для вас какао“. Чемно дякують. „От гарні твої 7 років!“

— Ідьте та будемо дивитись на останні фільми!

Та подивились лишень на один, бо тут прийшли мами за дітками — не хочеться йти! Розповідають на перебії, які гарні іменини у Юри!

А незабаром вітали й Маргаритку — одержала цукорки й дуже гарний чайний сервіс для двох ляльок. Мама їй теж дала цукорки, щоб почастувати всіх.

А хто ж із діток ще буде мати іменини? Коли? Про це знає лише пані! А будуть гарні — про це знають усі дітки! Кого ж будемо вітати?

Пригадаймо собі...

Як скоро забувається лихе й неприємне! Найкраще бачимо з того, що життям-буттям залишенців мало хто цікавиться. Всі ті, що перебули таборову недолю, що вже увійшли у нормальні життєві умовини, навіть неохоче згадують ті часи.

А тим життям-буттям живуть ще сотні й тисячі наших земляків. Нещодавно одержали ми точне звітлення про умовини табору Діллінген, де знаходиться великий табор німецької господарки. Отже послухайте!

На одну особу призначено 4 кв. метри житлової площі. Внаслідок того у більших кімнатах живе не раз і по кілька родин. Хто це пережив, добре собі це все уявляє. Крик дітей, розмови старших, тіснота й брак повітря — ось у яких умовах пробігає життя.

А як виглядає господарство господарині-залишенки? Перш усього — електричний струм обмежений. Це значить, що немає його в день, а тільки з сумерком. Отже вона не може вдень уживати залізка чи електричної машинки, щоби щось підогріти. Треба помагати собі примусом, що коптить немилосердно.

Форму прохарчування можна собі вибирати. Хто не харчується в таборівій кухні, дістає гроші на руку. Бездітне подружжя дістає 64 марки, а це при теперішніх цінах у Німеччині менше як скромно. (Бохонець хліба 1.50 марок, кіло товщу 6 марок).

Можна й вибрати собі прохарчування в таборі. Тоді припаде на мешканця певний сухий приділ (30 дкг. хліба на день, 30 дкг. цукру на тиждень, кватирка молока тричі на тиждень).

Всі збірні пункти Комітету „Мати й Дитина“ прохаємо подати нам звіт про вислані пакунки до станиці ЗУАДКомітету в Мюнхені. При звіті слід подати кількість та дату висилки.

день) і раз на день тепле харчування. Це є обід, що складається для прикладу з горохової юшки і картопляного гуляшу. На снідання несолоджена чорна кава, а на вечерю два платочки ковбаси, або дрібка масла.

Всі ці цифри багатомовні.

Кожна жінка, що господарить, зуміє вичитати в них сумну картину. Все це скупе й невістачальне Та ще й у супроводі різних обмежень — світла, струму, простору, гігієни.

Скажете, — багато з нас це недавно переходило. Та тоді ще було легше переносити. Була підтримка зза океану, була надія на зміну. Була також змога дещо у своїх заробити. А в теперішніх залишенців усього цього немає. Бо при німецькому безробітті чужинець майже не може числитися на працю.

Невже не подамо помічної руки? Ми не можемо уділити їм нашої житлової площі, ані дати можності виїзду. Але забезпечити їх одягом на зиму й поліпшити їхне харчування — це в нашій спромозі.

Збірні пункти Комітету „Мати й Дитина“ приймають кожну кількість товщу в бляшаних пушках та цукру в картонах. Рівнож побажане спорошковане молоко і яйця в бляшаній опаковці. Для покращання санітарних умовин побажане мило. Все це недорогі продукти, що їх може пожертвувати для залишенців **кожна українська господиня.**

Де ще немає збірного пункту „Мати й Дитина“ — треба такий створити. В тій цілі написати до Комітету (866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.) по вказівки та наліпки ЗУАД Комітету що управнюють до вживання військової пошти. Ці наліпки вже заадресовані до станиці ЗУАДКомітету у Мюнхені і там розділяють носилки при співучасті комісії Об'єднання Українських Жінок у Німеччині.

Українські господині! Подумайте — при тижневих закупах — про своїх посестер на скитальщині!

Комітет „Мати й Дитина“

Від скрипки - до скрипки

Вулицями Вінніпегу блукав якийсь невідомий продавець-музика. Він торгував скрипками й коли хто зважився купити в нього таку за 5 дол., то він додавав ще кілька вказівок гри. Оце й був перший інструмент, що його купили Греськи маленькій Дані. Їй було тоді 5 літ.

Перші вказівки невідомого продавця не впали в порожнечу. Малі ручки дитини видобували неймовірні згуки з дешевого інструменту. Вона починає вчитись і на найближчому змаганні за стипендію консерваторії в Шикаго добуває її. Перед нею відкриваються двері до серйозних музичних студій.

Дана вчиться. Вона все ще користується своєю першою, щасливою скрипкою. Та на музичному фестивалі в Шикаго почув її відомий фабрикант інструментів. Зворушений її тоном, він складає їй у дарунку тисяча-долярову скрипку свого виробу. Тільки що три-чвертевого виміру, бо її ручки ще не могли охопити нормального формату.

Коли Дані минуло чотирнадцять літ, вона зважається на виступ у батьківському місті. Це був знов музичний фестиваль, що промостив їй шлях. Після того часопис "Винніпег Трібюн" влаштовує їй самостійний концерт із метою добути їй досконалий інструмент. У висліді прегарна скрипка Мішель Деконне. Але не тільки те. Батьківське місто даліше чувало над її розвоєм. На пропозицію Жіночого Музичного Клубу складає фонд на дальші її студії в Нью Йорку.

Дана переїздить туди. Піястро, скрипак і концертмайстер Фільгармонії в Нью Йорку береться за її навчання. Чотири роки важкої праці під його рукою дають їй напрям і завершення. У 1946 р. вона знов вертається в батьківське місто — показати свій рівень і свою вдяку. З гордощами повитала її товпа, що залила залю вщерть. Її крихка постать у білій брокатовій сукні, зладженій для неї в Лондоні, здавалась кожному мешканцеві рідною й дорогою. А що відчули її зем-

Скрипачка Дана Гресько, канадійка українського роду

ляки, уродженці України, що з її через Монреал і Оттаву, де їх крові випила вона свій талант?

Вже в черговому році слідував дебют її в Нью Йорку. Він відкрив їй дорогу до Леопольда Мітмана, піяніста, що акомпанював скрипковим славам. Він уже не їздив із концертами, але для Дани змінив свою постанову. З його піддержкою слідував у 1948 р. виступ, від якого тремить серце кожного музика — у Карнегі Гол у Нью Йорку. На цей дебют дістала вона від одного збирача-музика в позиці справжнього Страдіварія.

Та цей виступ приніс їй — окрім захопленого відгуку преси — ще один поклін рідного міста. У тому ж році Дана дістає в дарунку справжню скрипку Монтаньяна з датою 1730 від м. Вінніпегу. І коли вона восени 1948 починає своє перше концертне турне по Канаді, в її руках звучить уже інструмент, гідний перших мистців світу.

Своє повноліття святкувала вона вкупі з публікою на концерті в Торонто. Дорога веде

її через Монреал і Оттаву, де на концерті вітає її губернатор Канади. Канада горда на цю дочку української крові, що виросла в музичну славу.

Чергове турне 1949-50 повело її від океану до океану. Канадійський слухач мусів почути її гру. Стільки надій та сподівань вложила в неї ціла країна! Зпід її смика виливалась музична туга її українських предків, що чарувала канадійську північ своїм летом.

Дана більш усього любить українську народню пісню. "В ній криється наше минуле й відчуття майбутнього, зариси українського краєвиду, народня мудрість, і світ відчужань, одним словом — справжня душа народу. Тільки тоді, коли я чую українську пісню, жалію, що я володію лише скрипкою, а не голосом!"

Але в Дани є ще й інші замишування. Вона є визначним членом Фондації Музичної Терапії в Нью Йорку. У шпиталях Менгеттену вже знають її тендітну постать. Їй приходить часто грати у шпитальній залі. Це до-

(Продовження на сторони 10)

П р и г о д а

Авторка цього оповідання, голова Спілки Укр. Науковців і Мистців в Аргентині, нещодавно видала повість „По той бік світу” у видав. „Овид”. Оцінку цієї книжки подаємо на обгортці. Щоб ознайомити читачок із творчістю нової нашої письменниці, містимо надіслане нею оповідання з життя українських поселенців в Аргентині.

День почався погано.

Властиво почався він досить добре. Сонце світило, пташки співали. Михалко прокинувся веселий і свистів собі мов соловейко.

Та тут причепилась Настя. Звісно, що жіночий рід утворено на те, щоб усім перешкоджати — це й батько нераз казав. Отже причепилась:

— Не свисти, не свисти тай не свисти, — каже від свисту в неї голова болить та нудить її, тай не вільно вихованому хлопцеві свистіти у хаті. Треба було щось їй відповісти, слово за словом тай дійшло до сварки.

— Дурка нікчемна, — крикнув на сестру Михалко та саме тоді увійшла мати.

— Хто це тебе навчив лягати, бісова дитино? — скрикнула вона.

Не встиг Михалко відповісти, що якраз учора вона тими самими словами вилаяла Настю, як мати схопила його за вухо та добре потрїпала, поки він не вирвався та не вискочив із плачем на подвір'я. Там щось майстрував батько. Побачивши його, Михалко ще голосніше заплакав.

— Чого ти скавчиш? — спитався батько.

— Мати поби-и-ла, жалїбно протягнув Михалко. Він знав із досвіду, що його батьки ніколи не приходили до згоди у справі виховання дітей. Тільки збереться батько дати Михалкові дубця за якусь провину, як мати, мов квочка, наскочить на батька:

— Безсердешний, не шкода тобі бити дитину?

А як нападе мати, то тоді вже стає в оборону батько:

— Чого ти хочеш від хлопця? Хїба він винуватий, що ти його не вмїеш виховати? Тай поч-

нуть сваритися. А Михалкові тільки того й треба. Він скорїш навтікача та повертається тоді, коли забуваються всі його провини.

Але сьогодні був нещасливий день.

— Ну, то що? Мало тобі? Хочеш, щоб я додав? — спитався батько так грізно, що Михалко відразу перестав плакати. Зрозумівши, що дома йому нічого робити, він мерщїй попрямував до фіртки.

— Куди б його піти? — питався себе Михалко, спиняючись на перехресті. З роздумя вивів його окрик:

— Ола, ола, Михалку!

На великому тягаровому авті, яке було навантажене цілою горою дощаних скринок, з самого верху сидів сусідів Грицько, найбільший Михалків приятель.

— Що ти там робиш? — із зацікавленням спитався Михалко.

— Чекаю на дядька Степана. Він обіцяв мене повозити.

— А мене?

— Та може й тебе! Ось він їде. Попроси його.

До авта підходив високий, дужий чоловік. Михалко почав його благати.

— Дядечку Степаночку! Можна і мені з вами? Голубчику, дозвольте!

— Мені що? — відповів той, — ти багато не заважиш.

Михалко вмить вїз на авто і примостився біля Грицька. Що за приємне життя у цього дядька Степана! Їздити увесь день на такому величезному авті і возити скринки з різнобарвними пляшками, які так весело деренчать, коли авто підскакує на нерівній дорозі. Того й він такий добрий, все всміхається та все дозволяє.

Майже на кожному розі дядько Степан затримувався, щоб доручити декілька скринок до альмасену¹⁾, отримуючи взамін порожні пляшки, які деренчать ще веселїше. Хлопці радо допомагали переносити та уміщувати скринки і хоч робили вони це для власної приємности, але

¹⁾ Крамниця з споживчим крамом та напоями.

сливе всюди перепадав їм ще й гостинець від власника альмасену. То цукорок, то коржик, то грїш.

Було дуже весело. Нарешті дядько Степан сказав:

— Тепер добре тримайтесь: поїдемо до річки.

Дїйсно, як звернули з брукованої дороги, треба було триматись, бо так колисало й підкидало, що не треба було й гоїдалки. Так їхали досить довго пустирями, що їх підчас великих припливів затоплювала вода.

Доїхали до Ля Пляти²⁾, де стояло Рекрео³⁾ — дерев'яна будівля на високих стовпах, що навколо неї росли досить кволї верби. Попід ними стояли столи та лавки, що їх вбито в землю, щоб не унесло водою.

Тому що літня спеkota вже пройшла тай день був будний, гостей було мало. Тільки при деяких столах сидїли люди та здалека навколо вогнища зібралось кільканадцять хлопців, що пекли асадо⁴⁾.

Дядько Степан доручив до Рекрео три скринки напоїв і зібрався відїжджати. Майже не умовляючись хлопці заявили:

— Ми тут зістанємось.

— Як же ви повернетесь?

— Ми побїжимо.

— Мені що? Зїставайтесь, погодився дядько Степан і поїхав. Хлопці підбігли до вогнища і відразу знайшли собі роботу: збирати гілки та трїски, що їх понаносила вода, бігати до річки за водою, тощо.

Асаду пекли студенти, що користували останні теплі дні. Воно вийшло не дуже вдале: з одного боку було непропечене, а з другого підгорїло, проте всім смакувало, особливо нашим хлопцям, що також отримали по доброму куснику.

Потім Михалко і Грицько пішли на річку: вода відїйшла дуже далеко, відкриваючи дно, на якому було чимало цікавого: пусті пляшки, шабатурки, часом у калюжах маленькі, ко-

²⁾ Широка річка, пролив, над яким лежить Буенос Айрес.

³⁾ Рїд ресторану.

⁴⁾ Печене м'ясо.

лючі багрики⁵⁾) або й більші рибини.

В однім місці вони натрапили на неглибокий вузенький струмок, утворений нерівністю дна. В ньому пливала досить велика, срібна риба.

— Її зовсім легко піймати, — ствердив Грицько і недовго думаючи, поскидав полотноні черевики та вліз у воду, що ледве досягала до кісточок. Схопив руками рибу, але вона легко вислизнула і спокійно попливла далі.

— Перейми її, — закричав Грицько, — перейми!

Михалко поскидав і свої черевички, забіг уперед і перегородив струмок, широко розставляючи пальці.

— Хапай її, — кричав, — хапай!

Грицько схопив за хвіст, але він був такий ховзкий, що втримати його було неможливо.

— Який з тебе рибалка!

— Ану, спробуй сам!

Хлопці бігли здовж струмка слідком за рибою, намагаючись її схопити, але немов насміхаючись із їх зусиль, риба легко виховзувала поміж руки і пливла собі далі. Струмочок робився щораз ширший та глибший і незабаром вже рибу годі було добачити в зкаламученій, бурій воді.

— Якби була сітка, — розчаровано промовив Грицько.

— Або невід, — засміявся Михалко, — а так попливла собі наша риба.

— Нехай собі підростає, ми її на той рік зловимо! — пожартував Гриць. — Ходім, позбираємо наші черевики.

Але черевиків ніде не було видно. Захопившись рибою, хлопці забігли далеко і тепер, повертаючись, не пізнавали місцевости. Струмок, що був такий маленький, дивно збільшився і немов пустив від себе галузі. Течія в ньому змінила напрям і йшла тепер не від, а до берега.

— Пропали наші черевики! — ствердив Михалко, — попаде мені від батька!

— Дивись, щоб ми самі не пропали, — перелякано скрикнув Грицько.

Дійсно, струми води вже широкі й грізні розливались що-

раз більше і перерізували землю в різних напрямках. Хлопці додали ходу, але незабаром побачили, що широкий струм води перерізав їм дорогу до берега.

— Ти пливати вмієш? — спитався Грицько.

— Як ногою дна торкаюся, то вмю, — відповів Михалко.

Грицько навіть не засміявся. Праворуч беріг виступав косою і смуга води, що відділяла їх від неї, була вужча.

— Біжім туди!

По пояс у воді вони перейшли на косу, але їх чекала неприємна несподіванка: вона була перерізана широким рівчаком. Хлопці спробували перейти через нього, але він був глибокий, а дно його було таке гливке, що ноги їх увязли майже до коліна. Прийшлося завернутись. Вітер подужчав і вода підступила зі всіх боків. Хлопці опинились на острові. Покищо він був досить великий, але зменшувався на очах. На щастя неподалеку росла крива верба.

Хлопці, як котятка, видряпались на неї і примостились серед гілок, саме на час, бо вода підплила під саму вербу.

Вже зовсім стемніло. На небі не було ані одної зірки. Воно низько нахилилось над чорною, страшною водою, яка сердито булькотіла під ногами. Тісно притулившись один до одного, перелякані хлопці сиділи на дереві, тремтючи від холоду й плачу. Часом вони підбадьорювали себе:

— Це не може тривати довго!

— А вжеж!

— Ти тільки не спи, бо впадеш і втопишся.

— Може плистиме якийсь рибалка!

— От здається хлюпає човен!

— Давай гукнем!

Хлопці починали гукати, то разом, то по одному. Та їх пронизливі дитячі голоси встромлялись у нічну темряву і не знаходили відгуку.

Тільки зі світанком вода почала спадати, але сонце вже досить високо зійшло на небо, коли хлопці нарешті змогли вибратись із полапки, до якої потрапили.

Михалко як тень проховзнув у своє подвіря і не наважуючись підійти до хати, вирішив

заглянути через вікно до кухні. Там він побачив матір, Настю і сусідку Шмачиху. Він причаївся під вікном, щоб послухати, про що йде балачка.

Мати оповідала, як пропав її Михалко, як вона всю ніч не спала, як батько двічі бігав до поліції. Це оповідання переривалось хлипанням і охканням та різними відступленнями, що не мали прямого відношення до оповідання, але були для Михалка дуже цікаві. Із них він довідався, що він улюблений синочок, такий дорогенький, такий добрий, що хіба немає такого другого на світі, що він гарний та розумний, ще й має золоте серце.

Це все було цілком несподіване, проте дуже приємне. Михалко посунувся ближче до вікна, щоб було краще чути і тут його побачила Настя. Вона підбігла до вікна, виглянула і закричала несвоім голосом:

— Мамо, мамо — Михалко тут!

Усі вибігли на подвіря. Після підслуханої розмови Михалко не боявся матері. Він був певний, що вона йому дуже зрадіє і не буде лаяти. Але він помчлився.

Мати підбігла до нього і схопила за рамена.

— Ой, лишко моє тяжке! — скрикнула. — Він мокрий, як мишеня. Та весь у багні! Де ти так уробився? А нові штани? Усі в шматтях. Де тебе мордувала нечиста сила? Убойще пекельне!

Тут із дому вийшов батько.

— Чого ви такий гармидер завели? — крикнув він. Тоді спитався сина:

— Де ти був?

— На річці. Вода захопила. Сидів усю ніч на дереві...

Мати знову почала: — Розбишака! І в яку лиху годину ти уродився!

— Годі, — спинив її батько.

— Иди, обмийся, як слід, — наказав він синові, а до жінки мовив:

— Дай йому у що передягтись та налий чарку горілки. Бачиш, хлопець труситься, як цуценья.

В очах батька не було гніву. Навпаки, від його погляду повіяло на Михалка теплом. Він зрозумів, що на тому його пригода скінчилась.

⁵⁾ Рибн.

Відійшла учасниця визвольних змагань

Нешодавно вразило всіх повідомлення про те, що в Нью-Йорку упокоїлася в лікарні Олександра Олексіївна Сперанська-Рибачук. Вчислені військові відзнаки та численні вінці, а поміж ними й один від Президента Української Народної Республіки, за свідчили високу шану, що її зазнало життя й остання дорога Покійної.

Та й без цього великий гурт приятелів знав і цінив пані Лесю. Її тиха вдача не любила розголосу і не вміла пригадувати своїх заслуг. Тому й широкий загал не знав життєвого шляху пані Лесі і якби не історична конченість прослідити учасників наших визвольних змагань, то й не дізнався би про те й тепер. Та її участь у визвольних змаганнях така замітна, що заслуговує на окрему студію.

Леся Сперанська народилась 31. травня 1896 р. у Києві. Тут закінчила жіночу приватну гімназію, вищі жіночі курси і курси сестер-жалібниць. Український зрив у 1917 р. захоплює її враз із ріднею і ставить у перші ряди національно свідомої молоді. Враз із братом Сергієм вона зголується до української армії й перша її праця медсестри проходить на броневикі Київ — Ірпень, яким командував її брат-сотник. Та це тільки початок. Вона сягає за труднішими завданнями. Між квартирою Гол. Отамана й повстанчими штабами Київщини й Волині треба налагодити зв'язок. Молоденька Леся переходить п'ять разів фронтіву лінію, виминаючи зручно чужі скупчення. Коли вже цей зв'язок став непотрібний, вона все ж не виходить із лав. У містечку Чуднові біля Житомира вона удвох із лікаркою Валентиною Дуніковською створюють медосередок для тифозно хворих. Тут

ВІД СКРИПКИ ДО СКРИПКИ

(Докінчення зі стор. 7)

бровільна служба мисткині людям у терпінні.

“У хвилині, коли входите серед хворих, треба миттю збагнути їх умовий і фізичний стан щоб підійти під їх смак. Музика має відкрити їм обрії і скрипити їх волю”

Мисткиня живе в Нью-Йорку і працює над своїм талантом. Її маленьке мешкання в Брукліні часто гуртує українських мистців. Окрім музики в неї ще одне маленьке замілювання. Це — варити й пекти. Вона збирає добрі приписи, щоб могла вгощати своїх приятелів. **Л. Б.**

під покришкою лікування вони переходять вояків, переслідуваних польовою ЧК. Поміж ними було багато галичан, що вирятувались у такий спосіб. За цю жертвенну працю й нагороджує команда УГА молоду Лесю хрестом Української Галицької Армії.

Для нашої молодої держави приходять все важчі удари. Українська армія йде на чужину. Молода Леся залишає рідну землю та вже не сама. Вона знайшла вірного товариша життя в полк. Миколі Рибачуку, з яким повінчалася у 1921 р. Перед ним ще другий зимовий похід, в який благословила його молода дружина. По повороті починається життя еміграції. Та недовго затримується подружжя Рибачуків у таборах Каліш і Щипіорно. Вони переїзять до села Великого Мидзка (Костопільщина), де полк. Рибачук стає на лісову працю. Тут молода пані Леся вперше зустрічається з українським селом, що живе в тишині своїм окремим життям. З усім молодецьким запалом починає подружжя Рибачуків працювати над сільською молоддю. Враз із місцевим священиком протоєреєм Іваном Карвовським та пані-маткою Валерією Іванівною розгортається праця в церковному братстві й уже після кількох літ село змінює своє обличчя. Згодом постає приватна українська школа для дітей побережників, і пані Леся прищиплює дівчорі основне поняття про рідний край.

Та враз змінюється положення, коли уряд УНР послав частину наших старшин на військові студії „контраковими” до польського війська. Здавалось би, що в північній Августовській пуші (м. Сувалки) пані Леся відірвана від рідного пня навіки. Та її невтомна енергія і „добром налите серце” знайшло примінення. Поблизу Сувалок в кол. Плотична жила група колишніх вояків армії УНР. Пані Леся заопікувалася зараз же їхніми родинами і дала почин до „хати козака” в Плотичній, де постав дитячий хор і танковий гурток. Своім коштом посилає дітей до українських шкіл в Галичині, „щоб надихались рідним повітрям” Життя заточенки-українки пані Леся наповнила вщерть українським змістом, відвідуючи щороку в літній порі українські осередки.

Вибух другої світової війни вириває подружжя Рибачуків із заточення. Після короткої мандрівки через Переворськ і Краків, пані Леся виїжджає з чоловіком у давно вимріяну подорож. Без перепустки й дозволу доби-

вається до Києва, зруйнованого й окупованого та такого рідного і близького. Поклонившись зруйнованій у середині св. Софії, подружжя Рибачуків кидається у вир громадської праці. Пані Леся, вірна своєму покликанню, бере участь в організації Українського Червоного Хреста, де стає на чолі відділу суспільної праці. Починається напружена допомогова праця українським полоненим, що їх тоді морив голод, холод та тиф. Це не було легке завдання й недовго проводилось, бо вже в лютому 1942 гестапо виарештовує весь провід УЧХ, а з ним і пані Лесю. Після декількох місяців звільнено її враз із частиною проводу. Та пані Лесю ця „пересторога” не злякала. В тісному гурті вона веде допомогову працю далі. Ішло тепер головню про збереження людей від вивозу та випровадження „загрозованих” із Києва. Та на початку 1943 пані Леся враз із чоловіком знову попадають у руки гестапо і тільки щасливий випадок звільняє їх із цього пекла.

Знову почалися роки скитання. Пані Леся вже втомлена переходами і піклуванням про доростаючі дочки. В рр. 1945-47 вона веде в Баварії в с. Франкенгофен жіночу кравецьку майстерню, що обслуговує безкоштовно свою українську громаду.

По роках скитальщини прийшов виїзд на вільну землю Вашингтона. Не довго тишилась пані Леся новим захистом. Нечайно підкралась невмолима недуга і скосила її в силі віку. До кінця своїх днів зберегла свіжість думки та жертвенність. Останнім її ділом у лікарні було — подарувати для бібліотеки лікарні „Бельвю” Історію України Грушевського, а для гол. лікаря Грегори „Україна Двадцятого Століття” професора А. Маннінга по англійськи. На тиждень перед смертю передала вона це йому дрижачими руками.

Оттак покійна пані Леся до останніх днів своїх стояла на сторожі слави свого народу. Вмираючи, пані Леся сказала про нього, як справжній вояк.

Поховали пані Лесю в Нью-Йорку на цвинтарі „Оливна Гора” у травні 1951 року.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ НТШ У КАНАДІ

У другій науковій конференції НТШ, що відбулась на початку вересня в Торонто, виступила д-р Ніна Синявська з науковою доповіддю: Складні силікати та процеси коалізації (звітрювання).

НАШИМ ДІТЯМ

ЩО Є В МЕНЕ В КОРОБЦІ?

— Відгадайте, друзі-хлопці, що у мене тут, в коробці?

— Може мячик? — Може рибка? — Може трубка або скрипка?

— Ні, не рибка, ні не трубка! Подивіться тільки тутка: маю глинку колірову, синю, жовту і бронзову, і червону й зеленяву — гарну матимем забаву. Схочем песика, чи кицю, чи візок, чи залізницю, миску, глека, печеричку, чи ягнятко, чи теличку, півня, курочку, чи паву, хатку, столика, чи лаву, жабку, хрущика з ріжками — все ми зліпимо руками.

— Не дивуйтесь, добрі люди! Може з нас різьбяр хто буде.

Роляник

„ХТО ШВИДШЕ?“

(Рухлива гра)

Всі діти, крім одного, стають колом. Руки тримають зі заду. Той, хто лишився — ходить поза колом і кладе непомітно кому небудь в руки хусточку. Після цього він швидко біжить навколо, а той, кому він поклав хусточку біжить у протилежний йому бік. Хто раніше прибіжить на звільнене йому місце — той лишається стояти, а той, хто спізниться — буде ходити поза колом з хусточкою. Коли всі побігають, гра кінчається.

Правила гри:

1. Ті, що стоять колом не сміють озиратися і про покладену хусточку довідатися дотиком.

2. Всі ігравці тримають руки ззаду, крім тих, що вже бігали. Вони тримають руки склавши спереду. (Цим уникається можливість повторного бігання, поки не пробіжать всі ігравці, що стоять колом).

3. Через коло перебігати не вільно, а треба бігати лише поза колом.

Для старших дітей ускладнити гру можна так:

Ті, що біжать, при зустрічі мусять зупинитися і зробити якісь рухи. Наприклад: 2-3 рази присісти, або підстрибнути, або зробити якісь рухи руками, ногами, тулубом, або головою. Після цього бігати далі до звільненого місця в колі.

ОСІНЬ

Наша осінь, люба осінь
Пребагата пані.
У намисті золотистім —
Яблучка румяні
І сливок смачних, доспілих
Сині фіолети.
На руках з ягід солодких
Багаті браслети...
І ковточки з винограду,
Корона — з пшенички...
Павутинняна намітка,
Срібні черевички. —
Наша осінь, люба осінь
Добра, щедра пані,
Нам з намиста розсипає
Яблучка румяні.

І в. Савицька

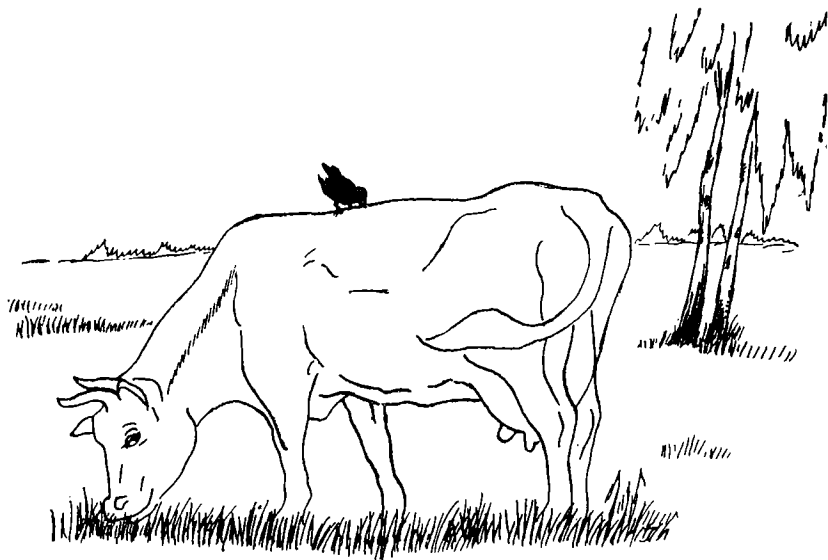
НОВА ЛЯЛЬКА

Ой, ти, котику мій,
Не втікай бо, постій,
Бо я тобі щось скажу,
Нову ляльку покажу.

Бачиш тато купив,
Усі гроші заплатив,
А я її одягну,
І в хустину загорну,

Поведу тоді в садок,
Де великий бузок...
І ти, котику, ходи,
Тільки лялю не збуди!

К. Перелісна

ДОКТОР ШПАК

На дворі велика спека. Корови пасуться і ховаються в холодок від докучливих мух. На поміч коровкам прилітають шпачки.

Шпачки є приятелі й лікарі. Вони підлітають зовсім близько і кажуть:

„Люба коровко! Стань спокійно, не рухайся. Я от бачу на твоїй спині лаять мухи і хробачки. Я їх зім” —

Коровка послухала. Стоїть, не ворухнеться, а шпачок полетів на спину і видзьобує всяких шкідників, які загніздилися в волоссі й між рогами коровки.

„От спасібі Тобі, пане докторе, за поміч, — каже коровка, — але про-

шу подивитися що на спині, під шкірою, так мене гризе”.

Шпачок надивав велику гулю і пояснює: „Дорога приятелько! у тебе на спині під шкірою живе великий хробак — гедз. Зробив собі гніздо і гризе твоє тіло. Я тобі видовбаю його, але буде трохи боліти”

Коровка рада, що позбудеться великого боляка. Доктор Шпак гострим дзьобом пробив шкіру, витягнув великого хробака і зів його.

„Тобі, коровко, я поміг позбутися докучливих шкідників, а для мене була гарна перекуска. До побачення! Тепер лечу до інших моїх приятельок”.

Вуйко Квак

БІЛОЧКА-МАНДРІВНИЧКА

Маленька білочка народилася вкінці літа. Вона була зовсім голенька і сліпа.

Це нічого, — сказала мати-білка її старшим братам і сестрам, що зневажливо подивилися на неї. — Ви теж були колись такі, а тепер бачите, які у вас пухнаті хвостики й вушка з китичками.

І справді, маленька білочка за кілька день покрилася мягкою, пухнастою шерстю, швидко відкрила свої горіхові очі — вони й завбільшки були, як маленький горішок і коліру такого.

Але як тільки подивилася — очі стали відразу як великий горіх, бо навколо було дуже цікаво і все хотілося швидше побачити.

Вона висунула гостру, цікаву мордочку з гнізда, повела вушками і спитала маму:

— А що то мамо, таке?

— То стара ялина, ми будемо тут жити взимку. То гарна, стара ялиця: на ній багато смашних шишок і велике дупло для нашого помешкання.

— А то що?

— А то стрибають пташки... Вони, правда, дуже балакучі, особливо вранці та ввечорі, але шкоди нам не роблять. А он, бачиш, що крадеться поміж деревами. Отого звіря бережись, то стара лисиця, вона хитріша від усіх у лісі і може тебе зісти. Та в тебе скоро виросте хвостик і лапки зміцніють, я навчу тебе стрибати по верхах дерев і тебе ніхто не спіймає.

Маленька білочка з задрістю дивилася на своїх старших братів і сестер, що стрибали по зелених ялицях. Їх нібито вітер перекидав із ялини на ялину. Вони могли стрибати по цілому лісі. Правда, вони приносили маленькій сестричці червоних ягід і білих грибків і горішків та всі дуже хвалилися, що вони вже великі.

— Хоч би й мені швидше стрибати й бігати, — думала маленька білочка, — я б усіх випередила і забігла б найдалі.

Та от уже в неї зміцніли лапки, хвостик став пухнастий й вже міг махатися над її мордочкою, як віяло. А над вушками виростили маленькі китички, вузькі й гострі, зовсім як щіточки на дитячих пензликах: мати почала вчити її лазити й стрибати.

— Це добре, що піросла маленька білочка, — сказала мати-білка, — нам тепер багато роботи і ти теж допомагатимеш нам. Нам треба користуватися гарною годиною і зробити запаси на зиму. Тільки ти, білочко, не забігай далеко. Далі дуба й ялиці не ходи.

Щодня тепер уся родина розбігала-

ся по лісі і зносила до дупла старої ялини горішки, гриби і шишки.

II.

Коли вперше вирушила і маленька білочка, був чудовий ранок, Ліс стояв різноколіровий, барвистий. Жовте, червоне, руде листя завітчувало дерева і одно дерево красувалося перед другим. Це були ще перші осінні дні. Небо було сине-сине і в повітрі літало серпанкове тоненьке павутиння. То ткали його павуки, а воно, легеньке, від найлегшого подуву вітру рвалося й летіло і блищало на сонці, як срібло.

— Я пострибаю далеко-далеко, — подумала маленька білочка. — Хіба цікаво стрибати навколо старої ялини й дуба?

Вона все тут знала й вже стільки разів чула, що мурмоче старий дуб,

перед нею відкривалися все нові й нові, незнайомі місця. Вона переплутала верхи дерев, по яких стрибала, і... заблудила.

— Дук! Дук! — закричала вона, але ніхто, ні мама, ні тато, ні сестри не почули її. Вона ж була далеко.

А вже ввечоріло. Внизу шмигнув сполоханий сірий зайчик, прищуливши вуха.

— Зайчику, — гукнула вона, — чи ти не знаєш, як пройти до старої ялини?

Зайчик на мить зупинився.

— До старої ялини? Хіба тут мало старих ялин у лісі! Ні, не знаю, і ти краще сиди нагорі, бо тепер тут бігає хитра руда лисиця і одноокий вовк вийшов на прогулянку.

І лисиця, і вовк — це було дуже страшно. Краще вже переночувати

коли вітер шарудить його листям, а ялина тільки ледь-ледь похитує волохатими вітами.

От білочка і пострибала. Назустріч їй летіли кольористі балакучі пташки, стрівалася різна комашня. Всі були заклопотані, поспішали так, як і вона.

— Ой, яке грибне місце! — скрикнула білочка, побачивши зелену галлявину і багато, багато різних грибів.

Вона кинулася збирати їх.

— С-ш-ш-ш, — раптом чує вона страшне сичання і бачить, як до неї повзе довга, покручена, тонка й слизька деревина, тільки без гілля і без листків. То була гадюка. Білочка не знала, але злякалася, бо ніколи не бачила, щоб дерева повзали.

Вона прожогом кинулася вгору.

— Краще додому побігти! — подумала білочка і пострибала назад, але

тут, а вранці побігти шукати рідну ялину.

На широкому гіллі білочка побачила чимале гніздо з яечками. Їй хотілося їсти. Гадюка так її налякала, що вона й забула про гриби. І недовго думаючи, білочка повипивала яєчка, викинула шкаралупки, а сама вгніздилася у гніздечко.

Гніздо було вистелене мохом, і спати було добре. Вся ніч пройшла спокійно. Але тільки почало розвиднюватися, хазяйка гнізда, буркотуха-сова, повернулася з нічних промислів додому. Вона залопотіла крильми над білкою.

— Ач, злодійко! Що ти наробила? Я тобі очі виколю!

О. Іваненко

(Докінчення буде)

У нашій хаті

Влаштуємо мешкання

Дорога пані Редакторко,

Пробачте, що я так довго до вас не писала. Гаряче літо, подорожі, гості, все це зайняло мій вільний час та відтягнуло мене від початого діла. Але завіски мої вже готові — пишастяться на вікнах у моїй вітальні та приносять мені і моєму чоловікові багато радості. Вони прикрашені широким поліським узором, що вишитий заволіканням на грубо-зернистій сітці кремової краски. Мені було дуже легко виконати їх, бо вони не вимагають великого напруження очей ні уваги. Я звичайно вишивала їх вечорами, відпочиваючи по праці. А скільки краси внесли вони до моєї хати! Того не вдіяли б ніякі дорогі коронки ані шовкові тканини.

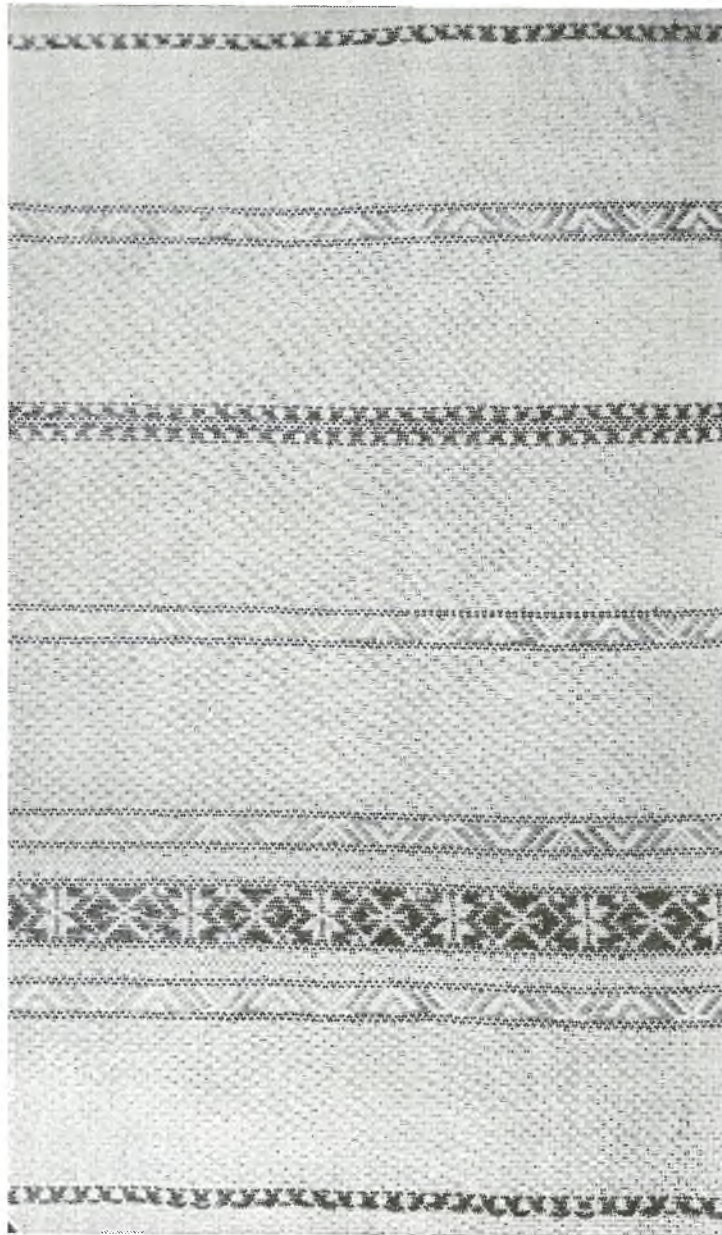
Недавно відвідала нас сестра мого чоловіка, з чоловіком та тещею. Її чоловік американець німецького походження, а мати німка, ще памятає добре всі європейські звичаї. Вони приїхали з Флориди та побували в нас цілий тиждень. Все що побачили в нас — вишивана скатерть на столі, ікона з рушником на стіні, кераміка, вишивані серветки на фотелях та завіски на вікнах викликувало в них подив і захоплення. Вони не могли відорвати від цього очей та постійно звертали розмову на ті чи інші предмети, випитуючи про подробиці їх походження чи способу виконання. Їх подив і захоплення були ширі. Я бачила, як мій чоловік радів і як йому приємно було, що його хата подобалась його сестрі, яку він дуже поважає й любить. Зате вершок мого тріумфу прийшов щойно підчас прощального обіду, що його зладили ми нашим гостям перед відїздом. Я накрила стіл гарно вишитим о-брусом, поставила по середині керамічну вазу з квітами та подала наші страви — борщ, голубці, добрий торт, так як це

в нас робилося. Гості їли з великим апетитом, а тоді чоловік моєї зовиці, звернувшись до мого чоловіка, сказав: "Ваша хата прекрасна. Правду тобі скажу, що я бажав би теж щось такого мати і у своїй хаті" А

звертаючись до своєї жінки, спитався:

— Маріє, Ти не могла б щось подібного придбати? Ти також українка, як і твій брат і Олена.

Марія легко почервоніла і сказала збентежено, що не вміє

Сіткові завіски, прикрашені поліським переволіканним узором

Недоживлення у шкільному віці

Діти у шкільному віці бувають часто недоживлені. Це час, коли організм розвивається, надбудовує свої клітини, а крім того мусить подолати новим обов'язкам, праці у школі, яка часто відбувається в умовах не надто гігієнічних. До того ще доходить факт, що більшість родичів не робить різниці між харчуванням дорослих, а дитини. Тоді коли прохарчування дитини у шкільному віці вимагає такої ж уваги, як і в дошкільному. Дивним дивом трапляється, що недоживлені діти бувають саме в заможних родинах, що під оглядом матеріальним можуть усе дати дитині. А тут вистачить лише трохи уваги з боку матері, щоб поставити харчування дитини як слід.

Головними причинами недо-

ВЛАШТОВУЄМО МЕШКАННЯ

(Докінчення зі стор. 13)

вишивати, навіть не пробувала цього ніколи. Раз почала була вишивати ще дитиною сорочку хрестиками, але це взяло дуже багато часу і вона не має терпцю до ручної роботи.

Тоді я вмішалася в розмову й вияснила, що ці завіски може зладити навіть 10-літня дівчинка, бо їх можна вишити дуже скоро та без спеціальної вправи. Якщо вона хоче, то я її скоро навчу, як це робити. Марії лице розяснилось і вони залишилися ще один день, щоб Марія могла придбати собі що потрібне та зачати взір.

Вони зробили знімку наших завісок взору і саме нині прислали мені одну відбитку, яку я вам пепресилаю. На світліні видно виразно головний взір та повторення частини головного взору в однакових відступах. Взір вишитий у двох кольорах — вишневій (ч. 815) і цеглястій (ч. 900). Окрім того приходять трошки чорного по обох боках вужчого взору, як також жовта (ч. 742) і зелена (ч. 905) при розмежуванні двох мотивів головного взору. Сітка на пару завісок коштувала 3 дол. а нитки 1.70 дол.

Якби треба було ще дальших пояснень, я радо послужу.

Ваша **Олена**.

живлення дитини у шкільному віці є:

а) Поспішне снідання, невиспачальне під оглядом кількості й якості.

б) Сухе та зимне друге снідання, яке діти з'їдають часто в умовах негігієнічних. Діти беруть хліб із вуджениною без кусника салати чи помідора. Окрім того дрібну монету на солодоші, які з'їдають звичайно перед тим і тратять апетит навіть на шклянку молока, яку мають можливість дістати у школі.

в) Зі школи вертаються змучені, без апетиту. Обід часто буває спізнений та невідповідний для дитячого організму (брак мучних та молодших страв, городини й овочів).

г) Підчас обіду батьки виносять перед родину всякі свої клопоти, роблять собі докори чи завваги. Через те постає за столом тяжка атмосфера, пригноблений настрій. Діти спішаються, недоїдають та стараються якнайскорше втекти до своїх забав чи зайнять.

д) Неохота оточення до "дитячих" страв (молодших і мучних) викликає неохоту і в дітей.

е) Діти пильні й обов'язкові за раз по обіді беруться за свої шкільні завдання. Умова праця вимагає відповідного допливу крові до мозку, а внаслідок того приплив крові до органів травлення є невиспачальний, і на цьому терпить цілий процес відживи організму.

є) Перерви між споживанням харчів бувають надто довгі або надто короткі.

ж) Вечеря буває пізно перед сном, а це впливає зле на сон, як і на травлення.

з) Замало сну сприяє теж недоживленню. Що менше сну, то більше зужиття клітин, а більше запотребування харчів.

Оце цілий ряд дрібних недотягнень, що в наслідках задають батькам стільки клопоту. Бо недоживлення дитини тягне за собою і злий поступ у науці. Воно загамовує ріст ор-

ганізму, впливає і відємно на нервову систему та правильне діяння серця, викликає брак відпорності на простуду, інфекційні недуги, спричиняє анемію і псуття зубів. Недоживлення у шкільному віці викликає не лиш наслідки безпосередні, але сягає далеко в цілу будучність дитини і створює підложжя до хвороби в дозрілому віці.

Отже стверджуємо, що причиною недоживлення дітей є головню неухвага родичів, а рідко коли несвідомість чи брак матеріальних засобів. Це повинні собі батьки усвідомити.

Н. Костецька.

Наша приятелька

У суботу минуло якраз шість тижнів, як вона вперше переступила поріг нашого „апартаменту“ За той короткий час успіла здобути панівне місце в хаті — без неї не можемо собі уявити вже нашої господарки. Не можемо налюбуватися нею доволі.

— Мама весь час має з нею до діла. А тато по повороті з праці, змучений і спітнілий біжить прямо до неї. Діти постійно їй докучають, а вона для всіх однаково ввічлива й услужна. Біленька, блискуча, наша ледничка. Там рядочком стоять пляшки з молоком, маслом, сиром, мармелядом, овочі, городина, м'ясо й вудженина. На все є пригожі полицки і засувки. У душній день видобувають із її нутра замерзлу в кубу воду, щоб прохолодити чай чи воду з соком і згасити спрагу.

Часом із тим клопіт! Коритце з льодом обмерзне і годі його видобути. Але вже є рада: помазати тоненько металеву засувку (шувлядку) їдальною оливою зі споду і з боків. Олива не примерзне і засувка сунеться гладко.

Але і в інших клопотах ледничка допоможе. От хочби вчора у неділю. У трамваю до нової панчішки причепилася гума до жуття. Пропало 1.50 дол.! Та ледничка стала в пригоді. Панчішка, зложена ушкодженим місцем догори, помандрувала

(Продовження на стор. 16)

Січеник у грибовій підливі

Потрібно на січеники:

- 1½ ф. січеного мішаного мяса (вепрове, волове, теляче)
3 грінки білого хліба
1 ложка масла
2 жовтки
2 білки — сніг
2 ложки тертої булки
4 ложки товщу
1 ложка січеної цибулі (коли хтось любить)
сіль, перець
- На підливу:**
1 ф. печеричок
1 цибуля
1 ложка масла

НАША ПРИЯТЕЛЬКА

(Докінчення зі стор. 14)

до найзимнішого відділу, а коли гума замерзла, то можна було її скрушити й усунути.

А коли нема змоги докінчити прасування, а сорочки чи блузки вже скроплені — звинути все в суху шматинку і покласти в ледничку. Без страху, що заплісніє, можна передержати білля і днів кілька. Навіть краще все прасувати, бо перейде рівномірно вогкістю.

А батарея від електричної лампки держиться довше, коли покласти її на долішню полицку леднички до переходу. Перед ужитком витягнути на кілька годин скорше.

А коли схочете їсти вечерю при свічках, а на столі гарна вишивана скатерть і боїтеся її поплямити воском чи стеариною — вложіть свічки на кілька годин перед тим до леднички. Не будуть топитися скоро і капати на пишну, дорогу роботу.

Але наша біла, блискуча приятелька теж вимагає уваги до себе. Раз на тиждень треба її гарненько випратати, вилучивши перед тим із струму. Вибрати все з полицок, вимити все літньою водою із содою до їди (ложочка на літру води) та витерти чистою стирочкою до суха. Вона любить чистоту і за працю віддячиться сердечно.

Орися

- ¼ л. сметани
1 ложка муки
сіль, перець

Хліб намочити й видушити. Втерти масло з жовтками, додати мясо, січену цибульку, сніг із білків, сіль, перець і легко вимішати. Посипати стільничку тертою булкою, накладати ложкою мясо і виробляти кулі. Смажити на гарячому товщі, аж будуть рум'яні.

Печерички помити, покряяти в пасочки, додати посічену цибулю, масло, сіль, перець, прикрити покришкою і душили (тушкувати) 10-15 хвилин. Розмішати сметану з мукою, залити печерички й заварити. Вложити туди січеники, вставити до печі на 10—15 хвилин на 300 ст.

Вепровина з городиною

(на 4—6 осіб)

Потрібно:

- 1 ф. мяса від шинки
сіль
1 ложка муки
3 ложки товщу
½ ф. городини: капуста, морква, селера, паприка, пори, зелена петрушка

1 шклянка помідорових повил
Мясо помити, покряяти на малі кусники, як на гуляш. Обсипати мукою, посолити, підсмажити на товщі, щоб було рум'яне.

Горох намочити ввечері. Зварити й перетерти через сито.

Почистити городину, покряяти в пасочки, додати мясо, трошки води підварити. Наприкінці додати помідори, тертий горох, вимішати й варити на легкому вогні аж городина буде м'яка. Доправити сіллю й перцем до смаку і вкинути січеної зеленої петрушки.

До того можна подати гречану кашу, сипко випечену.

Місток із начинкою

(6—8 осіб)

Потрібно:

- 2 ф. телячого містка
2 зубки часнику, сіль
½ ф. булки
вода або молоко
2 ложки масла
4 жовтки
1 ложка січеної петрушки або кропу
4 білки
2 ложки муки
4 ложки товщу
сіль, перець.

Намочити булку в воді або молоці. Видушити. Розтерти у місці масло з жовтками, додати булку, січену петрушку, сіль, перець і добре втерти.

Із білків вбити сніг і легко вимішати з масою.

Мясо сполокати, натерти сіллю з часником, легко підрізати болону попри ребра, зробити кишеню на начинку, наложити туди масу й зашити. Обсипати мукою, вложити на добре розігрітій товщі і пекти на 400 ст. впродовж 30 хвилин, а опісля на 350 ст. одну годину.

Червона капуста з вином

- 1 головка капусти
сок із цитрини
вода, сіль, трошки цукру.

До заправи:

- 1 ложка товщу
1 ложка муки
¼ л. вина (мадера)
перець

Капусту почистити, і дрібно пошпакувати. Залити до половини кип'ячою водою, додати сіль, цукор і сок із цитрини, зварити. Посудини не накривати.

Підсмажити товщ із мукою на легко жовту краску, розвести засмажку вином й додати до капусти. Добре вимішати, раз заварити і доправити до смаку сіллю і перцем.

Пиріжки з яблуками

Потрібно:

- ¼ ф. муки
¼ ф. масла
¼ ф. білого сира
1 яйце
1 фунт яблук середньої величини
4 ложки цукру-мучки
1 білок

Посікти ножем на стільниці муку з маслом і сиром. Додати яйце і легко здушити разом рукою. Не вимішувати, лише щоби сполучилося до купи. Розтачати на грубість чверть інча, викроювати коржикки і помастити білком.

Пообирати яблука, покряяти на чвертки або шістки, залежно від їх величини і класти на коржик кусник яблука заокругленим берегом до краю. Другу половинку тіста пригнути ножем до яблука. Укладати на помащену бляху і пекти на 400 ст. впродовж 30 хвилин. Коли спечеться, посипати цукром.

UNITED STATES AND NATIONAL INDEPENDENCE

This is an old American tradition that the U. S. Government is supporting the peoples of the world in their endeavors to be free, sovereign and independent. The late president Woodrow Wilson proclaimed the principle of self-determination of peoples 35 years ago which gave the enslaved peoples of the world the inspiration and stimulus in their struggle for freedom and democracy, and the U. S. Government a clearer and more potent delineation of its foreign policy.

The U.S. Department of State declares in its recent publication:

"The example of American policy, as a force of freedom, can be seen in the American attitude toward national independence. We know from experience that independence is the way to freedom and dignity. It opens the door to popular self-government—though it does not guarantee democratic rights and privileges.

"We recognize, of course, that not all people are now ready to shoulder the burdens of independence and self-government, but we affirm the right and the capability of all to work toward them. And where an independence movement has strong popular support, we are inclined to give it the benefit of the doubt.

"This American attitude has an ethical as well as a political background. For, as Secretary Acheson has said, the "truth is that just as no man and no government is wise enough or disinterested enough to direct the thinking and the action of another individual, so no nation and no people are wise enough and disinterested enough very long to assume the responsibility for another people or to control another people's opportunities."

"A free country is one that does not have to take orders from a foreign government. Believing as

we do that national independence is a stepping stone to popular government and personal liberty, we set a high value on the independence even of those nations which cannot by any stretch of the imagination be called democracies.

"The fact that we help a country to be free of foreign domination does not mean that we support the particular government it happens to have at any particular time. It means that we want the kind of international community in which each nation is free to manage its own affairs, subject of course, to its pledges and responsibilities under the United Nations Charter.

"In recent years the United States has had a chance to prove that it is still the traditional friend of young nations, still the champion of peoples seeking their independence. Since the end of the second World War more than 500,000,000 people have gained their independence. Eight new nations have been born. The United States has assisted in the birth of these nations, as far as it could. It has vigorously supported their membership in the United Nations.

"In the Philippines we had our best opportunity to demonstrate that American policy means what it says. The 20,000,000 citizens of those islands celebrated their independence on July 4, 1946, as a result of a promise we made and kept. Moreover, we not only welcomed them into the community of nations but helped them to organize and finance their free society.

"To India, Pakistan, Burma, and Ceylon we are giving our strong and friendly support. The people of Israel have had America's moral and material backing since the beginning of their struggle for nationhood.

"Americans can take pride in

Costume from Ukraine, County Zalischyky, worn by Mrs. Ivanna Rozankowsky of Utica, N. Y. (Photo courtesy of Ukr. Workingmen's Ass'n).

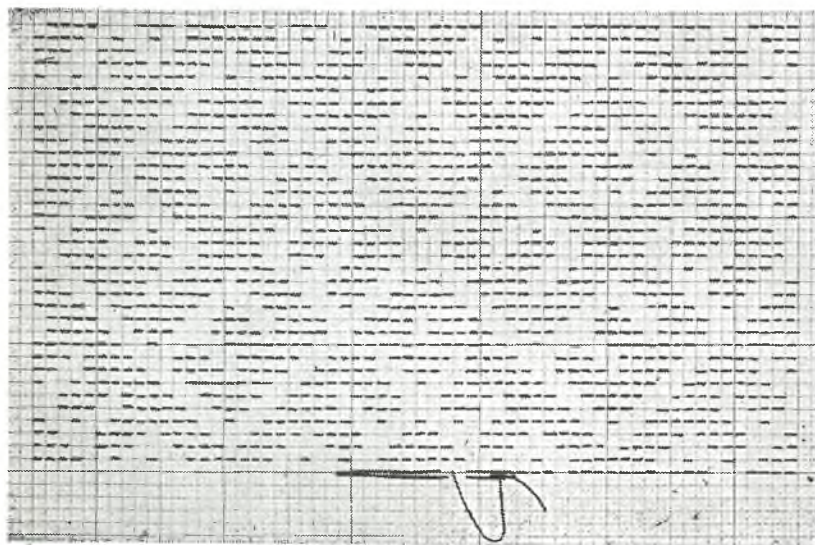
their contribution to the creation of the Republic of Indonesia. During the long and difficult negotiations between the Indonesian and Netherland Governments, American diplomacy played an important and sometimes a decisive part in bringing the parties together and in helping them, finally, to work out an agreement."

The above elucidation of United States foreign policy is an unequivocal statement which leaves no doubt as to its application to all and any international situations where the problem of national in-

AN OUTLINE OF UKRAINIAN EMBROIDERY FOR THE MODERN MISS AND MRS.

(The Back Stitch)

Embroidery patterns worked entirely in the back stitch may be seen on the sleeves of Ukrainian

peasant women's dresses. They are executed in monochrome and usually follow another mass of embroidery which is just below the shoulder. Sometimes these back stitch worked designs are

dependence is of primary importance.

The case of national independence of Ukraine, as well as of all other countries now enslaved by communist Moscow, is a burning question which calls for urgent solution. The present conglomeration named Soviet Union, is an unceasing menace to the peace of the world, and of the United States in particular since this country has been entrusted by historic destiny the responsibility for the peace of the world.

The peoples of Eastern Europe and Asia, now under yoke of Bolshevik regime of Moscow, do hope for American assistance in their struggle for freedom and national independence, and according to the quoted statement they surely can expect such an assistance.

The foreign policy of the United States Government is an inspiration for the enslaved peoples which gives them more strength in their long and hard fight for freedom and democracy.

different from the ones that precede them; at other times they are the same, and the only difference is that one mass of embroidery is worked in one stitch while the following mass is worked in another.

The latter is true of the design

pictured. Just below the shoulder of the dress from which this pattern was taken was embroidered in the weaving stitch (see Our Life No. 5) the design you see here. In addition the top of it was finished off by a small border and the bottom of this design had a zig-zag line attached to it. Following that was what you see pictured. The color was the same (black); the design was the same, but the stitch was different.

The classical pattern presented here was embroidered in a village in the Podolian region of Ukraine. The women there referred to the swastikas as "broken crosses." Can you see why?

UKRAINIAN DISHES

Rolled Stuffed Veal

(4 servings)

- 1½ lb. veal steak
- 1 clove garlic (or more, if you like garlic)
- ½ tsp. salt
- ½ lb. ground boiled ham
- 4 slices white bread pulled apart, soaked in water, and then squeezed dry
- ¼ tsp. pepper (no salt as the ham is salty enough)
- 1 egg
- 1 onion chopped
- 1 T. fat
- 2 T. fat

- 1 chopped onion
- 1 cup water

Place meat on bread board and pound well until thin enough to roll.

Crush garlic into salt and pat evenly over the flattened veal steak.

For the filling:

Brown onion in fat and add to the bread squeezed dry, the whole egg and pepper. Mix and knead well into ground ham. Spread this mixture over meat. Roll up tightly and tie in several places. Roll well in flour and place in a very hot pan in which the second amount of fat has been melted and the onion browned. Roast at 400 degrees until meat is well browned. Add the cup of water and reduce heat to 300 degrees. Cover and roast 1 hour basting two or three times.

Serve on hot platter covered with the juices from the roasting pan.

Fried Potato Rolls

- 3 cups mashed potatoes
- ½ cups grated cheese
- 2 eggs
- pinch salt
- pinch pepper
- 1 T. flour

Combine potato with cheese, add eggs, salt, pepper, and flour. Knead thoroughly and shape into small round rolls. Fry in hot fat till golden brown. Delicious with a roast in place of potatoes. Serve with gravy.

Rum Nut Cookies

(40-50 cookies)

- 1 lb. Hazel Nuts, ground*)
- 1 C. sugar
- 4 T. water
- 1 tsp. vanilla
- 1 T. rum
- Marmalade

Put nuts through meat-grinder. Place sugar and water together in pan over medium fire and allow to boil a few minutes to make a syrup. Remove from fire and add ground nuts (reserving about 4 Tsp. to sprinkle on top of cookies), vanilla and rum. Mix well. Place on greased cookie sheet in balls the size of a walnut. Flatten into circles about 2 in. across. Spread with a dab of orange marmalade and sprinkle with remaining ground nuts. Bake 10-15 minutes at 350 degrees. These cookies are very crisp.

*) Other nuts may be substituted.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Українським Піоніркам Канади

З нагоди святкування 60-ліття з часу поселення перших українців у Канаді, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій висказує свою пошану й признання тим українським жінкам-піоніркам, які враз із своїми чоловіками пробили перші стежки українській культурі на канадійській землі. Тим жінкам-піоніркам, які своїми трудами допомагали ставити підвалини нашим святиням, нашим культурним та освітнім установам, на яких так буйно розвинулось сьогоднішнє українське національне життя в Канаді.

Але в першу чергу складаємо поклін тим матерям-піоніркам, які вміли передати своїм дітям, внукам і правнукам той

найбільший скарб, який вони привезли з собою із рідних земель у далекий світ: любов до рідного слова, любов і пошану до рідного обряду, до українських звичаїв, до освяченої довгими віками нашої культури й традиції.

За ці великі заслуги матері-піонірки — СФУЖО — від імені обєднаних у ній жіночих організацій цілого світу — висказує признання й бажання прожити ще багато щасливих літ. Тих, що сповнили гідно свій святий обов'язок, відійшли вже від нас — згадаймо вдячним, добрим, тихим словом!

Олена Кисілевська

голова Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій

До „Ідейних основ жіночої організації”

У чч. 1, 2, 3 „Нашого Життя” помістили ми цикл статей, надісланих із Аргентини п. н. „Ідейні основи жіночої організації”. Уважаючи думки молоді авторки З. М. дискусійними — закликали ми до відгуку. Відповідь п. О. Трофимовської наспіла давніше, та через переваження іншим матеріалом містимо її шойно тепер.

Приєднуючись до думки, що жіноча організація повинна бути понадпартійною, не можу залишити без уваги деяких епітетів шановного автора щодо політичних партій.

Почну з того, що немає на світі жодної держави, політичне життя в якій проходило б поза партіями, з тією ріжницею, що в демократичних державах партії є легальними, а в тоталітарних частина є в підпіллі. В державах з розвиненим, давним демократичним життям, партії в цілому і окремі члени їх відносяться до своїх політичних супротивників з повагою й терпимістю, толерантністю. Ми, жінки, повинні завжди мати повагу до переконань кожного, і тому абсолютно є неприпустими вислови, що їх вживає автор на стор. 20 — „партійний дух з його нетерпимістю”, „пар-

тійні спекуляції та розгрівки”, „партійна гризня”. Мабуть, молода авторка до еміграції не бачила політичного життя і перше враження одержала від політичної діяльності нашої еміграції з її дійсною неактовністю та неповагою до супротивників, але це не дає їй права так відзиватись до політичних партій взагалі, і навпаки — зобов'язує (поскільки вона забирає голос в цій справі в пресі) ознайомитись з діючими в світі партіями, з їх програмами, та переконатись, що за малим виключенням, всі вони мають глибоку мету, ідейний зміст, тактику, далеку від „спекуляцій”, „розгрівки” та „гризни”. Зупиняюсь над цим питанням, щоб підкреслити, що не всі жінки згодні з авторкою та щоб висловити свою протилежну думку, що жінкам якраз з різних мотивів треба входити в політичне життя, себто до політичних партій, раніше ознайомившись з їх програмами та вибравши партію згідно з своїм переконанням.

По-друге, у феміністок були „екстравагантні”, але називали їх „комічними” (як пише авторка) ті, які хотіли їх побороти, знаючи, що сміх є найбільша зброя, але й вона не вбила завзяття перших феміністок, яким ми

повинні бути вдячними. Що дальші покоління були їм вдячні, показує те, що найбільш екстравагантній відомій феміністці леді Панкгерст в Лондоні поставлено пам'ятник.

По-третє, шановна авторка пише (ч. 3, ст. 10), що фаховий вишкіл в першу чергу повинен йти в спеціально-жіночих фахах, яких передумовою є природне покликання жінки.

Згоджуюсь, що жінка, яка буде мати дитину, або вже має, повинна вивчати, як виховувати немовлятка та діти, і в цьому їй повинні допомогти жіночі організації, але є деякий відсоток жінок зараз, а далі він буде більшим, які не мають власної родини та дітей, і про них, які є в гіршому становищі, повинні дбати жіночі організації. Відсоток той зараз малий тому, що на еміграції жінок менше, ніж мужчин (жінок є всього 30%), але далі, природньо, він буде збільшуватись. На Україні жінок зараз, через війну та винищення чоловіків большевиками, більш 50%. Через це все та через особисті якості, деяка кількість жінок завжди буде залишатись без власної родини, і чому ж ми повинні прагнути, щоб вони працювали тільки біля немовляток, як медсестри і т. ін? Навпаки, жіночі організації повинні завжди підкреслювати необхідність для жіноцтва надбання середньої та, при можливості, різномірної вищої освіти. Самітні жінки з певною вірою, що вони зможуть виконати найвідповідальніші роботи, повинні прагнути до освіти. Не можна й молоду дівчину ставити перед необхідністю думати тільки про подружнє життя, навпаки, вона мусить стремити до того, щоб завоювати життя самій. Всі її широкоосвітні, або фахові надбання стануть їй у пригоді, коли вона й одружиться, свої знання вона прикладе і до виховування дитини, а підросте дитина, не буде потребувати весь час мами, або коли в хаті є бабуня, або тітка, то жінка зможе працювати і поза домом. Головніше ж те, що вона буде певна, що завжди дасть сама собі раду, що вона не повинна дивитись через очі та руки чоловіка.

Ол. Трофимовська
(Докінчення буде)

Замовляйте книжку Б. Романенчука: „3 життя і творчості Н. Кобринської”. Коштує 35 ц.

За самостійну організацію

В травні б. р. відбувся в Сіднею Краєвий Зїзд українського жіноцтва Австралії. Було заступлене українське жіноцтво Західної Австралії, Полудневої Австралії, Вікторії й Нової Південної Валії. Перший день Зїзду виповнило звітування, тощо, другий наради комісій, прийняття Статуту Союзу Українок Австралії та плану праці, а далі вибір Краєвої Управи та схвалення резолюцій.

Ця сухенька схема зїзду не дає уяви про трудні умовини, в яких родився Союз Українок Австралії. Українське громадянство в цій країні має свої окремішні суспільно-громадські умовини життя та розвитку. Це безперечно відбивається на кожному українцеві двадцяти тисячній української еміграції в Австралії. Українське жіноцтво в прядиво її долі та завдань організаційно вплітається щойно тепер.

Природньо й зрозуміло, що ці перші етапи мають всі недомагання початків. Коли напр. чоловіки зійдуться, вони оправдано чи ні але за чимось заявляються, один — „Я за УГВРадю”, другий — „Я за УНРадю” чи по новітньому — „треба обоїх в одному”. А жінки ні! Вони отак носяться, носяться з чимось на серці і вже чуть-чуть не скажуть в голос... Так ніто! Краще побігти до сусідки, там виляти своє горе, погомоніти, розрадитись, ну, й дуже пильно попросити — „а не кажіть нікому”. Так твориться ситуація, де вся громада гуде, всі щось знають, чимось переймаються, щось засуджують, щось приймають та нічого не рішають, ні не розв'язують.

В такий психологічний атмосфері зійшовся Краєвий Зїзд українського жіноцтва Австралії. Калейдоскоп поглядів, повільні думки, здебільша все пошепки, а завершенням — сугестія одного чільнішого громадянина, мовляв, жінкам не треба „окремої організації”.

Спускайтеся, куме, на дно, нема що вам дригати!

Безталанне українське жіноцтво! Чи не приходилось йому попліч із мужчинами нуритись у підпіллі, по тюрмах світу дождити, із кіросом у руках партизанити, в страху й ненависті цькованої тигриці дітей вирощувати, їх не рідко від серця відривати та „в ліс” на борню благословити?... І тікати за межі рідної землі, де чорні комини погорілих хат підкочують до горла гнів і нове завзяття боротьби... І цим жінкам українкам, які стилем решти світу намагаються зорганізуватись, щоб зберегти ідею українського життя та його традиції грядучим поколінням, — приходиться спорити чи треба Союзу Українок чи ні!

Коли ми різночасно виходили з дому, з нами, на наших плечах, в наших душах ми винесли самі собою наше духове майно, рами і зміст, в яких ми виживались: мрії про державність нашу, церкви наші, й наш суспільно-громадський стиль життя та його форми. Туди належало також життям та досвідом умотивоване об'єднання українського жіноцтва в одній центральній організації — Союз Українок. По короткій та рішучій боротьбі Зїзд одногослоно заявився за створенням Союзу Українок Австралії.

СУА, як центральне об'єднання українського жіноцтва на цій землі, мусить охопити собою всіх українок, хоч би й з найдалших закутків „бушу” чи пісковин австралійського континенту!

Ідею жіночої організації ми винесли з краю. Вона постала в Києві, розвинулась у Галичині, його знала Буковина й Закарпаття. Всюди, де тільки живуть українки, там з ними С.У. СУА рішив свій вступ до СФУЖО, яке під цю пору являється верховним об'єднанням всіх острівчиків жіноцтва в цілїм світі.

Марта Зибачинська

ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ

Дня 24. липня влаштувала Жіноча Секція „Просвіти” у Буенос Айрес авторський вечір Марії Цуканової. У двох залах „Просвіти” засіли просвітяни, а посеред них, на почесному місці Марія Цуканова з чоловіком. На програму зложилися: талановито написаний репортаж про зустрічі з письменницею, пера Люби Вітошинської, що появиться в нашому журналі та оповідання М. Цуканової — „Діти”, що його відчитала п. Є. Послушна. Слідувала товариська гутірка при чаю, підчас якої забирали голос пп. Ана-

толь Галан, товариш по перу та М. Данилишин, голова „Просвіти”. Вечір закрила К. Мушакова, голова Жін. Секції.

Заходом відділу ОДУМ у Торонто відбувся літературний вечір молоді письменниці Ганни Черинь, що саме видала тепер першу збірку віршів п. н. Crescendo. Письменниця прочитала цікавий нарис „У лікарні”, що незабаром появиться на сторінках нашого журналу. На вечорі був прив'язаний Улас Самчук та інші мистці. Слухачі нагородили поетку квітами.

60-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ

Святкування 60-літніх роковин українського поселення проходить величаво в цілій Канаді. Ще немає точних звідомлення звідусіль. Та саме наспіла програма святкувань із столиці Оттави. Тут не надто чисельна українська громада спромоглась на гарне свято, що дало широкий відгук у пресі. На вечорі промовляв Волтер Гарріс, міністер іміграції. По промові одного з піонерів слідував показ народного вбрання, що його випровадив д-р Ілля Вахна з Торонто. Наприкінці відкривало в Державній Галерії Канади виставку народного мистецтва, що показала 80 першорядних експонатів.

До почесного комітету святкування увійшла голова СФУЖО п. Олена Кисілевська. Точніший опис виставки подамо в черговому числі.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОУЖ У ЛОНДОНІ

Дня 11. серпня відбулись треті заг. збори Об'єднання Українських Жінок в Англії. При участі 20 делегаток вислухано звіту уступаючої управи та контрольної комісії, яким уділено абсолюторії. До нової управи увійшли: п. Іванна Вігошинська — голова, п. Романа Монцібович — заст. голови, п. Маркіяна Гузар — секретарка, п. Агафія Добрянська — касієрка, гр. Олена Лешків — культ.-осв. референтка, пп. Олександра Коростовець і Тетяна Перебийніс — члени управи. До контрольної комісії: п. Олена Молчанівська — голова, п. Надія Гортинська і Анастасія Остапюк — члени.

Точнішу оцінку діяльності ОУЖ в Англії подамо в черговому числі.

НА ЦІЛІ СФУЖО

На заклик п. Зиновії Терлецької складаємо по 2 дол. на СФУЖО і кличемо п. Олену Коломінську з Філадельфії.

Марта Візерканюк
Ірина Терлецька

На заклик п. Ірини Павликовської складаю на цілі СФУЖО 5 дол. і кличу на таку саму суму п. Марію Бабяк і п. Анастасію Рудакевич з Філадельфії.

Марія Чопик

КНИЖКА ПРО УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ

Ліга Американсько-Української Молоді Північної Америки відбула свій щорічний зїзд на початку вересня у Дітроїті. Ухвалено видати багато ілюстровану книжку про українське мистецтво на англійській мові. Праця над виданням книжки вже почалась.

Новий Відділ Союзу Українок Америки заснований в **Бетлегемі, Па.**, дня 16 вересня, 1951 при участі Олени Лотоцької голови С.У.А. Ініціативний Комітет С.У.А., Ярослава Цегельська, голова і Т. Чубатова, секретарка, зайнялися скликанням зборів. Прибуло видатне число українського жіноцтва Бетлегему. Після реферату п. Лотоцької був внесок щоб заложити Відділ С.У.А. Приявні вписалися в члени, вибрано Управу, та вирішено початкові справи. Цим складаємо щиру подяку Ініціативному Комітетові, вітаємо нову клітину нашої організації та бажаємо якнайкращого успіху.

Ще один Відділ С.У.А. створено в містечку **Ютика, Н. Й.**

В Ініціативному Комітеті були пані: Іванна Рожанковська, голова, др. Марія Кознарська, місто-голова; І. Чайковська, організаційна референтка; Я. Томич, секретарка.

Дня 2 вересня, О. Лотоцька, голова С.У.А., відбула конференцію з Ініціативним Комітетом, на яку прибули теж пані заінтересовані в організуванні нового відділу С.У.А. в Ютиці. Складаємо гратуляції, вітаємо й бажаємо успіху.

Пані О. Лотоцька, голова С.У.А., взяла участь у зборах 34 Відділу С.У.А. в Коговс, Н. Й., дня 9 вересня. Цей відділ існує вже кілька років а з припливом новоприбулих які численно вступили в члени 34 від., життя в ньому значно пожвавилось. Після реферату п. Лотоцької була жива дискусія. Збори закінчено гимном С.У.А.

Золотий жіночий годинник подарувала п. Марія Головата, властителька фірми меблів і домашнього знаряддя на **вигравку-льотерію**. Дохід із цієї вигравки призначила п. Головата на **Стипендійний Фонд С.У.А.** і закупно двох машинок до бюро Централі С.У.А. Книжочки будуть розіслані до Відділів С.У.А. Прохаємо їх розпродати і вислати гроші до Централі найдальше до 1 грудня, 1951.

Спасибі за труд.

Екзекутива С.У.А.

ЦЕНТРАЛЯ С.У.А. ОДЕРЖАЛА в серпні і вересні 1951:

Пресовий фонд „Н. Ж“:
Катер. Кобаса, Детройт, збірка на похороні бл. п. А. Білик \$33.55
М. Пашук, Філадельфія 20.00
Відділ 55, Рочестер, зб-а 14.00
Відділ 10, Філадельфія 10.00
Стефанія Ковбасюк, Флашінг, Н. 5.00
Марія Головата, Філа. 5.00
К. Дзядик, Дірборн, Миш. 100.
С. Шкраба, Бербенк, Кал. 1.00
А. Чорній, Балтімор, Мд. 1.00
Фонд Централі (по \$1.00 від членки)
Від. 5 Детройт, Миш. 40.00
20 Філа. 50.00 (50.00)
„ 50 Балтімор 17.00
Фонд Будівельний С.У.А.:
Від. 20 Філадельфія 15.00
Фонд „Матери й Дитини“:
Відділ 20 Філадельфія 100.00
Стефанія Пушкар
фінансова секретарка
Марія Бабяк
касирка

ПЕРЕДПЛАТИ ПРИСЛАЛИ

в червні, липні, серпні і вересні

Феся Сідило, Детройт, Міш. 9
Марія Процай, Міннеаполіс 7
Ол. Кисілевська, Оттава, Онт. 8
Галина Скорецька, Шикаго 5
Савеля Стечишин, Вінніпег 5
Марія Федачин, Клівленд 4
Оксана Дворянська, Амстердам, Н. Й. 4
Марія Пінкос, Детройт 3
Теодозія Стельмах, Гемтремк 3
Кекилія Гардецька, Філа. 3
Марія Хімінець, Бетлегем 3

По 2 передплати: Ірина Павличковська, Оттава, Онт.; Ольга Войценко, Вінніпег, Ман.; Лідія Бурачинська, Філадельфія; Лідія Одежинська, Філадельфія; Т. Галушинська, Асторія, Н. Й.; Марія Голуб, Миллвилл, Н. Дж.; Др. Ярослава Скорецька, Шикаго, Ілл.; Марія Сена, Детройт, Міш.; Марія Прокопович, Детройт, Міш.

По 1 передплати: Пар. Боднарчук, М. Матковська, К. Шемердяк, М. Мельник, М. Кохановська, М. Ясінська, К. Ярош, А. Петровська, М. Бабяк, О. Доржовська, А. Бодак, С. Каралінка, А. Ганкевич, М. Керниць-

КАМПАНІЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТ „НАШОГО ЖИТТЯ“:

В числі 6 „Н. Ж“ ми подали вислід кампанії нових передплат, що тривала від січня до кінця травня 1951. Вислід цієї кампанії був дуже успішний. Нагороди призначені у цім змаганні одержало 5 пань, які найбільше нових передплат придбали.

Збори Екзекутиви С.У.А., 17. червя 1951 рішили проголосити

ДРУГУ КАМПАНІЮ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

від 1-го вересня до 31-го грудня 1951, з тим, що всі нові передплати які прийшли в червні, липні і серпні, будуть зараховані до нової кампанії. Призначено дуже гарні нагороди, які будуть приманливі для тих, що хочуть потрудитися збиранням нових передплат для журналу „Наше Життя“

Перша нагорода:

Керамічна лямпка з ручно мальованим абажуром — за 50 нових передплат.

Друга нагорода:

Керамічна ікона або Вишивана доріжка — за 25 нових передплат.

Третя нагорода:

Один примірник „Дух полумія“ (Спирит оф Флейм“) переклад вибраних творів Л. Українки в англійській мові — за 15 нових передплат.

Вірино, що ця кампанія буде успішна, що багато буде завязаних змагунок. Щастя Боже!

Адміністрація „Н. Ж.“

ка, А. Гнатюк, А. Мордус, О. Турянська, О. Баран, С. Кофіла, Ю. Маньовська, М. Петренко, С. У. Канади, Софія Голуб, Ж. Т. в Радвей, О. Дзюбинська, Б. Герри, С. Личковська, Ю. Білецька, І. Тарнавська, П. Грицак, А. Бачинська, О. Копач, С. Паньків, М. Барагура, І. Дяків, Г. Царинник, др. М. Кознарська, А. Михаленко, А. Паньків, Т. Єзуско, К. Дзядик, Юст. Крисюк, М. Матковська, Л. Курочка, К. Хомяк, А. Яців, М. Грещко, І. Серединська, М. Коломінська, др. Ірена Левицька, М. Кізюк, М. Садівник, К. Качмарова, А. Кульчицька, М. Сусь, М. Капуста, Павло Бабяк, П. Теодорович, С. Ортинська, І. Остапчук, С. Шкраба, О. Колісни-

ДІТРОЙТ, МИШ.

26 Відділ США ім. Ольги Басараб влаштував дня 19. серпня прогульку до церковного городу Понтіак. Окрім членок із родинами запрошено також усіх виконавців Дня Української Жінки. У городі застелено столи, а комітет під проводом п. Кульчицької подбав про смачні українські страви. Слїдували промови. Голова Відділу п. Хомякова навязала до недавнього Дня Української Жінки, при якому працювали спільно давні й новоприбулі. Взивала всі Відділи США, щоб так само обєднували всіх для добра українського народу. Після неї промовляли п. Березовська та п. Заблоцький, що підтвердили думку передбесідниці. Промовляли ще пп. Козаченко, Стисловська, д-р Крук, Дацко, Чупа. На закінчення п. Климишин повторила свій відчит „Жінка в житті українського народу“ та вїзвала присутніх матерей, щоби виховували своїх дітей в релігійному і українському дусі. П. Ганиш прогадала присутнім, щоб зложили даток на хворих залишенців у Німеччині. Збірка принесла 30.08 дол.

Ст. Заплїгна, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

55 Відділ США влаштував мале прийняття для членок. Великого доходу не було, але переведено збірку 14 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“. На цю суму зложилися: Марія Мельник 3 дол., Марія Шварц 1 дол., Козьма Гунька 1 дол. Решту зібрано малими датками.

Марія Шварц, гол.

ченко, Т. Коцикова, Т. Чопек, М. Гарасимяк, др. Зоя Плітас, О. Хома, др. М. Сїменс, Дмитро Каськів, І. Запаранюк, др. Софія Парфанович, П. Недільська, Е. Драган, М. Коржинська, А. Зепко, О. Коник, С. У. Канади, В. Цегельська, Осипа Піш, Т. Левицька, А. Цибрух, М. Пастернак, А. Івах.

З подякою,

Адміністрація Н. Ж.

NATIONAL LITHUANIAN DAY IN CHICAGO

The Lithuanian people of Chicago celebrated National Lithuanian Day on Saturday, September 8, 1951. This joyous occasion was marred by the fact, that while the Lithuanians in the United States have the opportunity to partake of the fruits of freedom, their brethren in Lithuania are suffering in Russian enslavement.

Dr. P. Dauzvardis, Lithuanian consul in Chicago, extended the sympathy of the Lithuanian people in Chicago, to their enslaved kinfolk, and declared that the Lithuanians are not the only people who are suffering at the hands of the Russian aggressor. He stated that there are millions of Ukrainians, Rumanians, Slovaks, etc., who have been enslaved by the Russian suppressors of freedom, and that the communist forces are threatening the free way of life wherever it may exist.

Dr. Dauzvardis stressed that it is the duty of all Lithuanians to take part in the battle for freedom.

Dr. O. Matla, representing the Organization for the Defense of the Four Freedoms for the Ukraine, expressed the feelings of the Ukrainian people toward their enslaved neighbors. Dr. Matla asserted that the Ukrainian Insurgent Army and the Ukrainian people are fighting as vigorously for Lithuanian freedom, as they are for Ukrainian freedom.

Mrs. A. Fedunyak, representing the Ukrainian National Women's League, Branch 22, (Soyuz Ukrainok), inspired the audience with her declaration that the Ukrainian and Lithuanian women are united in spirit for "together, we have suffered at the hands of this enemy (Russian communism and imperialism). Together, we must fight to destroy this evil force, and together, we will rejoice in the freedom that will exist in a free and independent Lithuanian and Ukraine."

This statement fully expressed the sentiments of all present in the auditorium.

The program was rounded out with a display of Lithuanian arts,

FIRST WOMAN GRADUATE OF COLUMBIA IS DEAD

Mrs. Winifred Edgerton Merrill 88, first woman graduate of Columbia University and a leader in the movement that led to the founding of Barnard College for Women, died in Fairfield, Conn.

Born in Ripon, Wis., a direct descendant of Elder William Brewster of Plymouth Colony, she was graduated from Wellesley College in 1883. She startled the academic world by applying for admission to Columbia, until then an institution for men only. Several meetings of the trustees were necessary before her request was granted. She studied mathematics and astronomy at the Columbia Observatory and in 1886 was granted a degree of Doctor of Philosophy, with highest honors.

On the fiftieth anniversary of her graduation from Wellesley a portrait of Mrs. Merrill was presented to Columbia and now hangs in Philosophy Hall. Beneath it is the inscription, "She opened the door."

Mrs. Merrill was one of a committee of five that drafted proposals which resulted in the founding of Barnard College at Columbia in 1889.

МАРУСЯ БЕК ОСЯГНУЛА ДРУГЕ МІСЦЕ

У виборах на другу каденцію до міської ради м. Дїтройту осягнула радна-українка Маруся Бек друге місце. При чергових виборах могла б кандидувати на президентку міської ради.

ЧЛЕНКИ ОДУМ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В АМЕРИКАНСЬКОМУ КОНГРЕСІ

У червні ц. р. відбувся в Нью Йорку конгрес протикомуністичної молоді, в якому взяла участь численна делегація ОДУМ. У склад її входили такі молоді українки — Леся Гончар, Оля Дїберт, Анна Зотовська й Ніна Оніщук. Всі брали участь у комісіях, в яких вони — знаючи добре англійську мову — могли внести свої завваги й сугестії.

of which all Lithuanians can be very proud. Their singing, music, and drama were excellent.

A. J.

Десять літ тому

(Жіноча Служба України у Станиславові)

Події, що їх згадала п. Марія Біляк у попередньому числі “Нашого Життя” живо розворушили мої спомини. Пригадалися настрої, події, з того часу, розгорнулася в пам’яті вся виконана праця. Хоч як ця згадка хвилює мене, то всеж таки воно конечно все це пригадати собі й закріпити для прикладу й пам’яті.

Розгром нашого життя у 1939 р. відчули ми в Станиславові дуже болюче. Ніхто з нас не мав ілюзій щодо того, що нас чекає і не робив собі надій, що можна буде продовжувати громадську працю. Тому філія Союзу Українок у Станиславові, якої я була головою, приступила зараз до упорядкування своїх справ. Перш усього ми постарались сховати і зберегти канцелярію — себто архів, картотеку, хроніку і листування. Це розібрали членки між собою. Довго продумували ми над бібліотекою, яка була в нас дуже гарна. Та перевозити такої кількості книжок не можна вже було в той час. Тому ми обмежились до того, що розібрали між собою лише цінніші книжки, та річніки журналів. Закінчивши це діло, ми ще порозумілись між собою, як представлятимемо нашу працю вразі допиту. Ми не були певні, чи збереглись у старостві списки товариств та їхніх управ. Однак були приготовані на те, що поляки зможуть виказати активніших жінок у місті.

Описати перебіг тих двох літ, що слідували, дуже важко. Постійна тривога, переслідування близьких, розгром молоді — все це сковувало думки і волю. Сходилися тільки найближчі друзі і то не надто часто, бо й часу не ставало на те при невпинній гонитві за працею й хлібом. Коли нарешті сталося те страшне, чого ми сподівались — переслухи й допити, знайшлись несподівано нові сили в кожній з нас. Треба було дати знати й остерегти, треба було й на село до одних чи других членів Кружка вістку передати. Та коли по декілька до-

питах нас попередили, що ми на “листі”, то треба було сягнути за єдиним тоді можливим виходом. Виїхати, скритися! Це теж було трудне й ризиковне, але давало хвилину передишки і надію на зміну.

І ця надія не завела. День 21 червня глибоко потряс усіми мешканцями Станиславова й околиці. Гудіння літаків і вибухи повідомили всіх про початок війни. Радість і жах на переміні напокоїли душу. Майже в кожній родині когось бракувало. Де вони, що буде з ними? Чи може з тюрми вивозять вязнів? Біль рве душу, але ніхто не відважується піти під тюрму, бо патрулі снуються містом.

Першими увійшли мадяри. Понуро зустріло їх місто, ще живою була в пам’яті трагедія Карпатської України. Люди поховалися по хатах. Тільки поляки привітали нових “визволителів” та знайшли з ними дружню мову.

По трьох тижнях мадяри уступили місце німцям. Майже рівночасно з тим оснувався Український Комітет із чільних громадян, що осталися при житті. Місто було тоді образом руїни: порозбивані склепи й магазини, попалені доми, а серед того сотні людей, що врешті відважились вийти на вулицю. Пошкодовані родини кинулись до тюрми та там, де були збірні могили — шукати своїх рідних. Окрім того мандрувало й багато чужих. Українські біженці з Бесарабії й Буковини, що їх відбили німці від большевиків, вертались у свої сторони, але не мали дозволу йти далше. Цілі родини або жінки з дрібними дітьми блукали по місті, шукаючи якогось пристановища. Цілими гуртами вони розтаборювались на полях, де й під мурами спали.

Треба було подумати про негайну допомогу. Як тільки можна було виходити на вулицю, я порозумілась із кількома жінками з давньої управи і ми скликали в перших днях липня жіночу нараду. Голова Комітету

привітав нашу ініціативу і пішов нам на руку. При допомозі жінок зорганізовано харчівню у давньому ресторані “Уніон”. Там ми прохарчувували денно 300 осіб. Жінки джурили день і ніч, бо біженці прибували безнастанно. Виринула потреба нічлігарні. Її влаштовано зараз же в домі залізничників.

Ми вже були в розгарі роботи, коли зі Львова наспіла вістка про те, що там постала самостійна жіноча організація під проводом Константини Малицької. Назва її була для нас нова — Жіноча Служба України. Знаючи К. Малицьку, як давню проповідницю жіноцтва, ми вирішили зараз же створити в нас відділ цієї організації. По одержанні інформації і правильника, ми оформили себе. Головою відділу вибрано мене.

Праця розгорталась ширше. Започатковані ділянки продовжувано, хоч вони вимагали напруження всіх сил. Але помимо важких переживань і особистих трагедій нам не бракувало тоді рук до роботи. Навпаки, як тільки встановився звязок із селом, ми почали основувати там наші гуртки. Вся громадська енергія, що її так жорстко зморозив большевицький режим, відродилась наново. Гуртки почали родитись немов із під землі. Вкоротці двадцятьшість сільських гуртків стануло до праці з нами.

А місто ставило щораз то нові вимоги. Виринула потреба ще одної харчівні, бо одна не годна була прохарчувати всіх, що приходили. До міста напливали люди з усіх сторін. Харчів було мало. Неупорядковані відносини не заповідали поправи. Розпука бралася, коли треба відправляти з нічим голодних людей.

Тоді то звернулась я до наших гуртків за допомогою. Скликавши голов гуртків, я зясувала їм положення і вказала на причини. Недовго ми ждали на відгук. Гуртки перевели збірку харчів на місцях і селянки охотно давали хто, що міг: городину, муку, крупи. За кіль-

ка днів почали приїздити вози з харчами. Погоничами були жінки так, немов би хотіли показати, що це їх, жіноче діло — оця допомога. Це був літній час і вони ділились останками своїх припасів. Бо відступаючі большевицькі війська та наступаючі німецькі нераз понижили їхній дорібок.

З якою радістю ми їх вітали! Це не тільки втіха, що харчівню зможемо відкрити, але й гордість, що наша праця по селах не пішла на марне. Ворог зруйнував наші міста й села, але національної свідомости не міг підкопати. Українське село й місто обєдналось у часі журби й небезпеки. Цей жест наших селянок піддержав нас сильно на душі.

Призбиравши харчі, ми відкрили в середині міста другу харчівню, з якої могло користати вже 700 осіб. Ми харчували вже транспорти та більші групи біженців. Раз, пам'ятаю, що німецьке командування повідомило нас про те, що ми повинні прийняти й нагодувати транспорт із 400 полонених. Жінки приготували для них кращий обід як звичайно, бо сподівались, що вони виголоджені. Та такої картини ми не думали побачити! Це були виголоджені і виснажені до краю кістяки, що вже не мали сили, ні охоти до їди. Декілька з них відставлено зараз же до лікарниці, де чотирьох померло. Приготовлені вози повозили решту до залізниці.

Знов почалась нова хвиля мандрівників — жінки й діти, що шукали за чоловіками й батьками, яких большевики зарештували чи вивезли. По місті блукало багато бездомних дітей — сиріт. Виринала потреба приюту. По переговорах із СС. Редемптористками при вул. Голуховського, приступлено до відкриття приюту. Сестри упорядкували монастир, занечищений за часів большевиків і небавом призбирали ок. 120 сиріт.

Праця розвивалася. Життя ставило свої вимоги, що були в кожній околиці інші. Тому треба було живо слідкувати за ними й dostosовувати до того свій плян.

Наше громадянство, спаяне спільним переживанням і тра-

гедією большевицького режиму, всіми силами взялось упорядковувати це. Вражала тільки поведінка деяких поворотців із заходу, що внесли в неї елемент міжпартійної боротьби. Це й зражувало багатьох, що відсувались згодом. У березні 1942 р. німецька окупаційна влада видала приказ, щоб усі прояви громадського життя очолював лише Український Комітет. Цей розпорядок закінчив самостійність Жіночої Служби Україні. Ми відбули ще кінцеві збори, де й вирішено наш відділ зліквідувати. Майно відділу та початі й намічені праці перейшли в відання Жіночої Секції при Укр. Комітеті.

Майже рівночасно з Жіночою Сл. Укр. відновлено діяльність давньої жіночої кооперативи "Основа" Заснована в 1922 р., кооператива, подібно як львівський "Труд", провадила робітню жіночого і дитячого вбрання. За часів большевиків її об'єднано з іншими швальнями в один великий колектив, перемішавши працівників і майно з іншими.

Коли тільки трохи упорядкувалось життя, стали давні члени кооперативи продумувати над відновою її діяльності. Це й здійснилося. На заг. зборах кооперативи в лютому 1942 вибрано мене головою Н. Ради. Справничками були по черзі пп. Андрухович і Довгань. При вул. Голуховського відкрито велику робітню жіночого й чоловічого вбрання, робітню футер і білля. Пізніше відкрито робітню капелюхів, штучних квітів та рукавичок. Для збуту тих виробів урухомлено склеп при вул. Собіського.

Обі робітні гуртували около 40 робітниць. Тут наші дівчата вишколювались під орудою першорядних фахівців на добрі фахові сили. Робітня "Основи" обслуговувала потреби українців у Станиславові, а також і принагідних чужинців. Робітні провадили працю до березня 1944 р.

* * *

У важких переживаннях большевицького режиму українська жінка загартувалась так, що в найгрізнішому часі зуміла нести поміч другим, захистити сиріт, нагодувати голодних і

створити варстати праці для безробітного жіноцтва. У тяжкій хвилині вона напружила всі сили, щоби послужити народові, не дбаючи про признання чи винагороду.

ВИХОВНІ ОСЕЛІ В АНГЛІІ Й ФРАНЦІІ

Цього року влаштували українські громади в цих країнах виховні оселі для дітвори. В Англії відбулась вона в оселі інвалідів та прийтила 67 дітей, між ними було двоє дітей із Бельгії й одне з Ірландії. Команданткою була провідниця дівочого Пласту п. К. Паліїв.

У Франції відбулась виховна оселя у серпні ц. р. Точніших даних про вислід оселі ще не маємо.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНА ВИСТАВКА НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА У БУЕНОС АЙРЕС

У столиці Аргентини оснувався комітет із усіх жіночих товариств, що має на меті влаштувати з початком грудня величаву виставку народного мистецтва. До ділового комітету увійшли пп. Л. Богацька, Є. Ладика, Я. Гуренок, А. Микитчук і mgr. Р. Голод.

НАША ВЕЛИКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

(Зі сторони 1-шої)

ницям, які через подружжя увійшли в інше, чуже середовище. Подбати про те, щоб чоловіки-чужинці чи жінки-чужинки пізнали нашу культуру, пізнали й старалися вивчити нашу мову та виховували діток у нашому середовищі. Для тих цілей кожна жіноча організація повинна старатися за лектуру про Україну в чужій мові. В жіночій організації повинна обов'язково бути бібліотека з гарними, цінними творами наших письменників і поетів.

Великої чуйности вимагає від нас цей час й українська жінка мусить це зрозуміти. Щоб це осягнути, треба нам взаємного порозуміння, об'єднання всіх сил, виміни досвідом і вислідом дотеперішньої праці. Нас не повинні ділити ні політичні перекочення, ні територіяльне походження, ні приналежність до давньої чи нової еміграції. Збереження молодого покоління — це справа всенациональної ваги.

Я вірю, що українська жінка знайде підхід до неї.

НОВІ КНИЖКИ

Оксана Драгоманова: По той бік світу: Літературна Бібліотека ч. 2. Буенос Айрес 1951. Обкладинка роботи Б. Крюкова. Передмова І. Качуровського. Стор. 155.

Життя українських поселенців в Аргентині оце вперше входить у літературу. Авторка змальовує легкими зарисами цю невідому нам країну, де переплітаються в зустрічах типи українців та аргентинців. Жваво пливе дія, а на тлі її розвивається молодецьке кохання Петра і Чічіти.

Цікаво виведені описи аргентинського побуту — естанція, підрахунок худоби, бенкет. Незвична для нас також природа Аргентини. При перелеті з Буенос Айрес до Сантіяго змальовані могутні Кордиллери. Приплив „срібної ріки“ Ля Плати на рибальському хуторі Василя Михайловича, де хата побудована на стовпах, а курчата перед припливом самі вистрибують на дерево. Врешті могутній аеродром та розбудова сучасної Аргентини.

У книжці зустрічаються новоприбулі з „давніми“. Не бракує навіть дискусії про вартості Європи й Америки, такої частої тепер на різних континентах світу. На тлі цього виростає молоде покоління (Петро), що вже дружить із аргентинцями (Роберто, Чічіта). Немов протиставленням тому — тиха дівчина Катря, що в ній говорить українське серце.

Авторка живе в Аргентині вже десятки літ і збагнула добре її побут. До літературної обробки надхнув її — як вона каже — приплив нової імміграції. Це був би вдатний почин, бо іскра творчості може розгорітись у постійне світло. Побажати б тільки більше наполегливості й уваги в побудові творів, більше випрацьованості типам. Кохання Чічіти й Орланда займає центральне місце в повісті, а тітка Ельвіра там найвиразніша постать. Тоді коли вони є лише допоміжними епізодами в розвою Петра, що черпає науку з цієї життєвої невдачі.

Та в цілому треба виступ авторки повітати. Вона пробиває

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Percival Cundy

Foreword by Clarence A. Manning

нам світ на ще одне українське поселення — після Кириака й Багряного. А головне, що задовольє спрагу інтелігентного читача за цікавою повістю та показує йому нові, невідомі обрії.

Л. Б.

Повідомляємо співробітниць та дописувачок, що рукописи, надіслані після 15-го вже не можуть увійти до чергового числа журналу.

25 примірників книжки Лесі Українки „Дух Полум'я“ закупили Український Конгресовий Комітет і Злучений Американський Допомоговий Комітет для подарунків визначним американцям.

Цей твір найкраще освідомлює про вартість нашої літератури.

Тому повинні ми подарувати його бібліотеці в нашій місцевості!

Замовляти, присилаючи \$5.00 (з поштовою оплатою), на адресу:

Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 N. 7th St., Phila., Pa.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ніна Михалевич, Ст. Пол: За допис дякуємо.. Коли ж наша дитяча сторінка щось дістане?

Оксана Лятуринська, Міннеаполіс: Вже довго немає вістки від Вас.

Юлія Шустакевич, Дітройт: Допис нажаль прийшов запізно. Піде в черговому числі.

Ніна Мудрик, Торонто: Щиро дякуємо за вістку. Чекаємо.

Лєся Храплива, Нью Йорк: Лист до Вас завернувся. Подайте точнішу адресу.

FALL DANCE

sponsored by

Ukrainian Women's Aid in New York, Branch 3 S.U.A.

held at

BEETHOVEN HALL

210 E. 5th St., bet. 2nd and 3rd Ave., N. Y. C.

SATURDAY, NOV. 3, 1951

MUSIC BY

Nick Antoshkiw and his Orchestra

Admission \$1.00

Commencing 7:30 P.M.

Товариство „Жіноча Поміч“, Відділ 3 США, запрошує на цей бал до численної участі все українське громадянство. — Дохід з балю на добродійні цілі.

Товариство буде приймати членок без вступного від 16 до 40 року життя. Старші (понад 40 років) можуть вписатися до „Жіночої Помічі“ як спомагаючі членки.

MA 7-1320

LO 3-9910

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE

Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH

MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA 23, PA.

БАЗАР

822 NORTH FRANKLIN STREET

Philadelphia 23, Pa.

виконує стилеві і народні строї комплетні і частини, як

вишивані сорочки	від \$14.50
плахти поодинокі й подвійні	„ 16.50
спідниці	„ 9.50
гаптовані фартушки	„ 5.80
вишивані підтички	„ 6.50
корсетки	„ 8.95
намиста	„ 2.50
віночки зі стрічками	„ 3.75

Замісцеві можуть слати замовлення з заподанням величини (сайз)

Phone ST 4-2056

М. ГОЛОВАТИЙ

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП,

де можна оглянути товар найкращих фірм меблі до спальні • ідальні й кухні • машини до прання газові й електричні печі • С. Е. холодильні (рефрижератор) і інші річи до окраси Вашого дому

ЦІНИ ПРИСТУПНІ І НА ДОВГІ СПЛАТИ

М. HOLOWATY

329 West Girard Avenue

Philadelphia 23, Pa.

Збірник пісень,
віршиків і оповідань
для дошкілля

„ВЕЩА”

Упорядкувала М. Юркевич

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

*Вже вийшла з друку
книжка споминів:*

Софія Парфанович

У КИЄВІ В 1940 Р.

Цікавий перебіг відвідин Києва

Ціна 75 ц.

Замовляти в книгарні

„БАЗАР”

822 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone: POplar 5-5190

EMIL KULCHYCKY

2231 Fairmount Ave.
Philadelphia 30, Pa.

полагоджує продаж домів
і нотаріальні справи
посилки грошей
Грошові перекази
Міняє платничі чеки

КОЖНА КАРНА ЧЛЕНКА СУА ВПЛАЧУЄ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО НАРОДНОГО ФОНДУ! — КОЖЕН ВІДДІЛ СУА МАЄ БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ (УКК) І ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ (ЗУАДК)!!!